

Růžencová Královna
Z
FATIMY

Růžencová Královna z FATIMY

Dějiny zázračných zjevení

Do češtiny upravil

P. Jiří Pustějovský, S. D. S.

L. P. 1947

Exerciční dům ve Frýdku

Věnuji

p á m á t c e

horlivého kněze z řádu salvatoriánů, statečného vlastence

P. METODĚJE MIČOLY,

umučeného 3. července 1942 v Kounicových kolejích v Brně,

z v d ě č n o s t i za prvé zprávy o Fatimě, které mi podal při slavnosti Neposkrvněného Srdce Mariina 13. května 1935 v portugalské národní koleji v Římě.

P. Jiří Pustějovský, salvatorián.

Prostějov, na sv. Josefa 1947.

Předmluva k III. vydání.

Slovo Fatima není našemu lidu dnes již neznámé. V poslední válečné zimě rozletělo se poselství Panny Marie Fatimské ve čtyřiceti tisících výtisků po české vlasti. Byla to vzpruha pro všechny, kdo úpěli pod jařmem náboženského a národního útisku. Fatima — záruka vítězství a míru — byla zdrojem dětinné důvěry v pomoc Matky Boží. Tehdy, když bezmocně se chvěly zdi našich krytů pod údery válečného běsu. Zvěst o růžencové Královně z Fatimy přišla k nám sice opožděně, ale byla tím působivější. Duše našeho lidu, znechuceného novinářskými lžemi a rozhlasovými podvody, prahla po útěše. To dokázala skutečnost, že během tří měsíců byla „na černo“ úplně rozebrána první dvě vydání brožury o Fatimě.

Klášter salvatoriánů ve Valašském Meziříčí vykonal tehdy kus osvoboditelské práce. Tak možno nazvat jeho podzemní činnost, když pod krycím jménem, před jestřábím zrakem světovládné censury vydával v pohorské tiskárničce a do všech končin naší vlasti zasílal tyto Dějiny záračných zjevení. Ve statistikách rozšířil také fatimské obrázky a Zásvětné modlitby Pia XII. Kéž mu tuto statečnost odmění neposkrvněné Srdce Mariino!

Toto nové vydání vychází po dvou letech. Fatima je stále ještě časová. Válka zbraní hmotných je skončena, ale mocnosti pekla dosud nesložily zbraní. I tato poslední fáze války bude dobojována vítězně. Příslib vítězství máme z úst samé Matky Boží. Ona splní slib, vyplníme-li my její poselství z Fatimy. Aby i toto vydání přispělo k urychlení vítězství, je vroucím přáním vydavatele.

Ve Frýdku, na svátek Zvěstování Panny Marie 1947.

V zemi Matky Boží.

Na jaře r. 1917. Třetí rok války tížil evropské národy. Nadarmo pozvedl papež míru, Benedikt XV., svého hlasu, aby válčící národy získal pro dohodu. Nařídil dne 5. května, že lořetánská litanie má končiti vzýváním Královny míru, protože „podle láskyplného plánu Božské prozřetelnosti všechny milosti se rozčávají rukama nejblahoslavenější Panny.“

Osm dní nato zjevila se veliká Prostřednice všech milostí třem prostým dětem, pasáčkům z neznámé vesničky Fatimy v Portugalsku. Zatím co se stala tato zázračná zjevení pro Portugalsko počátkem mohutné, náboženské obnovy, pro ostatní národy zanikl jejich ohlas ve zmaticích války a doby poválečné. Když konečně okolo r. 1930 také u nás se začala šířit radostná zvěst o Fatimě, přišla do toho španělská revoluce a pak nová světová válka. Avšak náhle, 31. října 1942, vynořilo se opět jméno Fatima jako nějaké světlo na nebi: papež Pius XII. mluvil na ukončení 25. výročí Fatimy do radia. Při tom zasvětil veškeré lidstvo Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Tím octlo se veliké portugalské poutní místo po 25. letech ve středu zájmu celého katolického světa.

Portugalsko patří k těm zemím, o nichž u nás nevíme skoro nic. Nejrychleji a nejlaciněji se tam dostaneme, jedeme-li prstem po mapě do Španělska. Tu ukáže se nám na západním pobřeží dlouhý, pravoúhlý pruh země; oddělen od Španělska pohořím, obrací se takorča k Evropě zády a hledí k otevřenému oceánu. To je Portugalsko, vlast velikých plavců, můstek z Evropy do Ameriky.

Bez moře si nemůžeme Portugalsko představit. Moři děkuje za své mírné podnebí a za úrodnost. Z moře dobývá své bohatství — ryby, z nichž se vyváží sardinky a tuňáci. Jeho víno značky „Porto“ ze stejnojmenného přístavního města má světové jméno. Střední Portugalsko je zase neobyčejně bohaté na korkové duby.

Fatima, vesnička s arabským jménem, leží právě ve středu Portugalska a je dnes v opravdovém slova smyslu „srdcem země.“ Patří k obci Villa Nova d'Ourém, která čítá asi 2500 obyvatel. Okolí tvoří zelené pahorky. Jejimi obyvateli jsou sedláci a pastýři, jejich celým bohatstvím jsou ovce a vepři. Jednoduché domy mají většinou jen přízemí. Svěráz mužů je charakteristický svou čepicí, která se podobá pytlí a spadá až na ramena. Ženy doplňují svůj šat, bohatý záhyby, velkou šálou, která pokrývá i hlavu.

V době zjevení nebylo zde ani pořádné silnice, ani novin — jen málokdo uměl číst —, ani radio. Tak žil tento prostý selský lid tiše, jednoduše a spokojeně, a přece byl zdrav tělesně i duševně. V neděli ráno šli všichni, kdo mohli jít, do kostela na mši sv. a odpoledne odpočívali. V opravdu svatém nedělním klidu seděly rodiny před domem ve stínu velkého fikovníku. Staří tu vyprávěli mladým o veliké minulosti své vlasti. Jak bylo kdysi Portugalsko římskou provincií, Lusitanií zvanou, která byla dobyta od Vizigotů a dostala se v 9. století pod panství arabské. Podle legendy byla tehdy založena Fatima. Jedna arabská princezna, jménem Fatima, dala se pokřtít a vdala se za vznešeného rytíře. Zemřela však po krátkém šťastném manželství. Místo, kde byla pohřbena, dostalo

její arabské jméno Fatima, kdežto místo, kde žila, přijalo zase její křestní jméno Ouréana, nyní Villa Nova d'Ourém. Ve 12. stol. bylo nablízku svedeno několik rozhodných bitev, které nejdříve osvobodily Portugalsko od maurského jha a učinily je pak nezávislým na Španělsku. V upomínku na to vystavěl první portugalský král nádherný gotický kostel Naší milé Paní Vítězné s klášterem, který ještě dnes platí za div stavitelského umění. Sem přišli synové sv. Dominika a jejich přičiněním dostal se růženec mezi prostý, věřící lid. Krásný zvyk, modlit se jej každý den, zachoval se v rodinách dodnes. To byl asi důvod, proč si chtěla Královna posvátného růžence zbudovat milostný trůn v zastrčené neznámé Fatimě.

Nezávislé Portugalsko došlo ve středověku mohutného rozmachu a zásluhou svých velkých plavců stalo se první koloniální mocí světa. Mělo bohaté kolonie v Africe, přišlo až do Západní Indie a obsadilo Brazílii. Po sloučení se Španělskem r. 1580 ztratilo zčásti své veliké državy. Roku 1640 mohlo se sice Portugalsko opět osamostatnit, ale stalo se znovu závislým. Dřívější mohutná koloniální moc, která ovládala tolik zemí a moří, klesala stále víc a její dějiny nezaznamenávaly od té doby nic jiného než krvavé vzpoury, prudké boje stran, těžká náboženská pronásledování, špatné hospodaření a úplné ochuzení. Roku 1908 byl zavražděn král, roku 1910 jeho syn a nástupce vypuzen a byla vyhlášena republika po vzoru francouzském. Tím padla nešťastná země úplně do rukou svých zednářských katů, kteří vládli podle hesla: „Bez Boha a bez náboženství!“ Rozlukovým zákonem z roku

1911 mělo být téměř úplně katolické obyvatelstvo odtrženo od církve. Začalo tak prudké pronásledování církve, jaké o několik roků později vypuklo v Rusku, potom v Mexiku a posléze v blízkém Španělsku. Donuceno Anglii, vstoupilo r. 1916 do války a dosáhlo vrcholu své bída. Avšak volání o pomoc ujařmeného, o práva oloupeného a týraného národa nezaniklo bez vyslyšení: na temném pozadí ukázala se zárná postava růžencové Královny, aby přinesla pomoc nejdříve svému lidu, uctívajícímu ji růžencem, a jeho zemi, aby pak obnovila královskou vládu svého Božského Syna nejen nad Portugalskem, nýbrž nad celou Evropou, nad celým světem.

O ovečkách, pastýřích a andělech.

Zdá se, že pastýři byli hned od počátku miláčky Pána Boha, jak dokazují Abel, David a mnohé jiné příklady. Oni první klaněli se v betlemském chlévě novorozenému Synu Božímu, který později sám nakreslil svůj nejkrásnější obraz v postavě „Dobrého pastýře.“ Panna Maria zjevila se v Lurdech pasače a ve Fatimě třem dětem — pasáčkům: desítileté Lucii dos Santos, jejímu devítiletému bratrančí Františkovi Marto a jeho sedmileté sestřičce Jacintě. Všichni tři pocházeli z početných rodin. Lucie byla nejmladší z šesti sourozenců, František a Jacinta hyli nejmladší z jedenácti dětí. Zase jednou měla být odměněna obětavost křesťanských manželů.

Otcovský dům omilostněných dětí nestál přímo ve Fatimě, ale v blízké osadě Aljustrel. Jejich rodiny měly

právě to nejnutnější k životu. Rodiče a starší děti obdělávali polička, ti menší museli pást, jak to bývá ostatně i u nás. Otce Lucie bylo sice zřídka vidět v kostele a při práci, zato její matka byla tím zbožnější a pracovitější. Vychovávala své děti v otevřené, přímé lodi a měla i při množství vlastní práce dost času vyučovat sousední děti v náboženství. Tato čilá žena požívala veliké vážnosti, právě tak jako vzorní rodiče ostatních dvou dětí.

Na zmíněných třech dětech nebylo pozorovati nic zvláštního; byly prosté, upřímné a čestné jako jejich rodiče a jako jiné děti. Lucie, která byla silné tělesné konstrukce, jevila rozhodnou, pevnou a věcnou povahu. Krásné na ní byly veliké, významné oči. Jacinta naproti tomu byla něžná, hezké dítě, neobyčejně živé a bystré; jakožto nejmladší byla mazlíčkem všech a byla někdy hodně tvrdohlavá. Mezi těmito dvěma povahami stál tichý, zamyšlený František, který se nikdy nepřel, ale vždy ustoupil; i on dovedl však býti velice rázný, když bylo třeba. V jeho bytosti jako by převládala vniternost, kdežto Lucie představovala vůli a Jacinta byla z nich nejnadanější. Tak se navzájem doplňovaly velice šťastně. Žádné neumělo číst ani psát a jediná Lucie byla již u prvního sv. přijímání. A přece byly miláčky Pána Boha a jeho nejsvětější Matky, jistě pro svou dojemnou nevinnost, prostotu srdce a pokoru.

Nejčastěji hnaly ovce na Cova da Iria, na velikou dolinu, kde rodiče Lucie měli pole a pastviny. Zde si hrávali tito tři nerozluční a jako všechny děti přírody

měli i oni svou výstižnou mluvu. Slunce nazývali velikou, krásnou svítilnou Pána Boha, měsíc svítilnou Panny Marie, hvězdy lampičkami andělů a hádali se, která z hvězdiček je nejkrásnější. Jacinta, nejnevinnější z dětí, milovala květiny, motýlky a jeňhátky. Když cesta byla strmá a kamenitá, nosila nejmenší ovečky na rukou. Někdy šla s ovečkou na ramenou uprostřed stáda, aby napodobila Spasitele jako Dobrého pastýře. Mnoho radosti jí působila ozvěna v dolině, když se modlila Zdrávas Maria. Říkala slovo za slovem a zdálo se jí, že nejkrásněji zní slovo Maria. Její bratr František byl velkým přítelem ptactva. Znal všechny opeřené zpěváčky a dovedl napodobovati jejich hlas.

Jeho měkké srdce nikdy by nebylo dovolilo, aby byl některého z nich zavřel do klícky. Jednoho dne viděl chlapce s uvězněným stehlikem. Koupil jej za celé své jmění — 20 centesimů — a pustil jej na svobodu se slovy: „Koukej, ať jsi pryč a po druhé se již nedej polapit!“

Jacinta hrávala ráda na zástavu a když Lucie prohrála všechny knoflíky u své bluzu, Jacinta je neúprosně ustríhla. Jednou si měla zástavu vykoupiti tím, že měla třikrát polibit kříž. Udělala to s takovou vroucností, že na to ostatní nemohli zapomenouti. Kdo se mnoho stýká s dětmi, ví, že jejich hlad po Bohu je tím větší, čím jsou nevinnější. Lucie, která přičiněním své matky se vyznala v Písmě sv. a měla výbornou paměť, nemohla se těm menším nikdy dost vynapravit o hořkém umučení Páně. Tyto naslouchaly s hlubokým dojetím a se slzami v očích zvolala Jacinta: „Ubohý Pán Ježíš! Nikdy

se již nedopustím hříchu, aby nemusel k vůli mně zase trpět!“ Jednou měla být družičkou při slavnosti Božího Těla a měla eucharistickému Spasiteli sypati na cestu květiny. Přinesla však všechny květiny v košíčku zpět domů. Když se jí tázali, proč květy nesypala na cestu jako ostatní děti, řekla zklamaně, že Spasitele nikde nespátřila. Teď teprv odhalila Lucie své malé sestřence veliké tajemství svaté Hostie a od té chvíle hořela tato nadšením pro „skrytého Spasitele“, jak ho tak výstižně nazývala, a co nejvroucněji si přála jej přijmouti do svého srdíčka. Lucie sama vystavila své sestřence nejkrásnější vysvědčení, když řekla, že stykům s Jacintou děkuje za zachování křestní nevinnosti. Pokud se jiných dětí týče, vyhýbala se těm, které pronášely slova, jež urážela Spasitele. A přece dováděly jako ony. Jacinta na př. byla jako posedlá na tanec. Matka jim přísně uložila, aby se před obědem modlily růženec. Avšak dětem se zdála hra zábavnější a proto si chytře pomohly. Místo aby říkaly celý Zdrávas nebo Otčenáš, říkaly pouze dvě počáteční slova a tak byly s růžencem brzy hotovy.

Do tohoto bezstarostného dětství zasáhly však mimořádné události, které měly tyto vyvolené posly Matky Boží připravit na jejich poslání.

Bylo to asi v r. 1915, když děti častěji tvrdily, že viděly anděla. (L. G. da Fonseca str. 114—118). Na jaře r. 1916 — Portugalsko mělo být právě prinuceno ke vstupu do války — zjevil se jim tentokrát docela jasně anděl nadpozemské krásy. Polekaly se a chtěly

utěci, ale posel s nebe jim pravil: „Nebojte se, já jsem anděl míru, modlete se se mnou!“, poklekl, sklonil hluboce hlavu a předmodlival se: „Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe, miluji tě. Prosim tě o prominutí za ty, kteří v tebe nevěří, tobě se neklanějí, v tebe nedoufají a tebe nemilují!“ Dětem se tato modlitba velice líbila a podle výpovědi Luciiných opakovaly ji dlouho.

V létě téhož roku zjevil se jim anděl strážný Portugalska a důtklivě je napomínal, aby se modlily za svou vlast a za mír. Měly také přinášeti oběti a protože děti nevěděly, jak mají přinášeti oběti, modlily se často modlitbu, již se naučily od anděla, a obětovaly ji Pánu Bohu.

Po krátké době zjevil se jim opět anděl s kalichem a hostií, která se pak volně vznášela ve vzduchu. Anděl klekl si vedle dětí a učil je této krásné modlitbě: „Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu svatý, klaním se ti v nejhlubší pokoře a obětuji ti nejdrahoccennější Tělo a Krev Ježíše Krista, přítomného ve všech svatostáncích na světě, jako smír za mnohé poklesky, kterými v této svátosti lásky urážen bývá. Pro nekonečné zásluhy jeho nejsvětějšího Srdce a na přimluvu Panny Marie prosím za obrácení hříšníků“.

Anděl povstal, vzal sv. Hostii a podal ji Lucii, potom dal se Františkovi i Jacintě napítí z kalichu a nabádal je, aby usmířovali Spasitele za mnohé hříchy, kterými bývá urážen ve svatostánku.

Toto poslední zjevení udělalo na děti veliký dojem. Často opakovaly naučené modlitby, aniž by tušily, že se jednalo o záchranu jejich nešťastné vlasti z rukou bezbožníků, kteří puzeni ďábelskou nenávistí, především eucharistického Spasitele co nejhruběji uráželi. Těmito andělskými zjeveními měly být děti připraveny také na šest velikých zjevení Královny andělů, která měly hlásati celému světu.

„Přicházím z nebe.“ Prvé zjevení a první slzy.

Cesty Boží jsou podivuhodné. V roce 1942 slavili jsme dvě jubilea: 25 leté výročí zjevení se Panny Marie v Portugalsku a biskupské jubileum našeho milovaného Sv. Otce. Fatima a Pius XII., dvě jména, spojená Boží prozřetelností nejenom společným jubilejním rokem a zasvěcením celého světa Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, ale také již tehdy stejným dnem a téměř stejnou hodinou.

Bylo to na prosebnou neděli 13. května 1917. V Římě v proslulé sikstinské kapli ve Vatikáně vysvětlil právě papež míru, Benedikt XV., Monsignora Evžena Pacelli na biskupa. Mohlo to být právě o poledni, když nový biskup kráčel hustými řadami věřících a uděloval jim po prvé své biskupské požehnání.

Ve stejnou hodinu hrály si naše tři děti v dalekém Portugalsku v dolině Iria. Náhle poděsil je nezvyklý světelný paprsek, který považovaly za blesk, ačkoli

nebe bylo krásně modré. V přesvědčení, že se blíží bouře, sehnaly ovce a chtěly hnát domů. Tu najednou uviděly na větvích nízkého, vždy zeleného skalního dubu překrásnou Paní. Její šat a plášť, který pokrýval i hlavu, byl bílý jako sníh; její mladistvý obličej byl nepopsatelně milý. V sepiatých rukou držela růženec s bílými perlami. Celou postavu obestíralo oslňující světlo, takže slunce před ním bledlo.

V prvním leknutí chystaly se děti na útěk, ale zjevení řeklo: „Nebojte se, neudělám vám nic zlého!“ Milý hlas zaplašil úplně jejich strach a jako u vytržení pozorovaly děti cizí Paní, která byla tak krásná a podivná, jaké ještě nikdy neviděly. „Odkud jste?“, začala Lucie bázlivě. „Přicházím z nebe“, odpovědělo zjevení. Z nebe! Nyní bylo napětí uvolněno, děti již nepochybovaly: byla to Matka Boží. Lucie si dodala odvahy: „Co chcete ode mne?“ „Chci, abyste každého třináctého dne v měsíci pětkrát za sebou v tuto polední hodinu přicházely sem na dolinu. V říjnu vám povím, kdo jsem a co po vás chci.“

Důvěra dětí rostla. „Přijdu také do nebe?“, tázala se dychtivě Lucie.

„Ano“, odpověděla cizí Paní.

„Také Jacinta?“, chtěla Lucie vědět dále.

„Ano, i ona.“

„A František?“

„František také, ale ten se musí pomodlit ještě mnoho růženců,“ řekla Paní. Potěšena tímto ujištěním, tázala

se dále Lucie, kam přišly dvě příbuzné děti, nedávno zemřelé. Paní odpověděla, že jedno je v nebi, druhé v očistci. Potom začala Paní mluvit o hlavním účelu zjevení.

„Chcete přinášet Pánu oběti a chcete utrpení, které vám pošle, trpělivě nésti na usmíření za mnohé hříchy proti jeho Božské velebnosti a za obrácení hříšníků? A chcete také dávat náhradu za proklínání a nadávky, jimiž je uráženo Neposkvrněné Srdce Panny Marie?“

„Ano“, odpověděla Lucie jménem všech. Bylo to radostné „Ano“ odevzdání se do vůle Boží, plné důvěry a obětavosti; „Ano“, jak je dovedou říci jen čistě, nevinné děti, nebo veliké duše. Paní jevila velikou radost a slíbila dětem v utrpení přispění božské milosti. Když rozpínala ruce, padaly z nich tajemné světelné paprsky a ozařovaly děti. Ty jakoby přemoženy neznámou silou, opakovaly modlitbu andělovu: „Nejsvětější Trojice atd.“ Zjevení ještě vybízelo děti, aby se denně nábožně modlily růženec za mír. Pak se vzneslo a zmizelo ve slunečním jasu.

Děti nejdříve dlouho mlčely a pak si živě vyměňovaly dojmy. Všechny tři viděly jasně krásnou Paní. František však neslyšel nic z toho, co mluvila Paní, ale jen to, co mluvila Lucie. Jacinta slyšela všechno, ale nezúčastnila se hovoru s Paní.

Svědomitý František vzpomněl si první na ovce a ještě včas je zahnal z hrachu, kamž mezitím zaběhly. Potom se děti radily, mají-li se doma zmínit o zjevení.

Lucie připomněla, jak se jim vysmáli, když vyprávěli o zjevení andělském, a proto se rozhodli všichni tři, že budou tentokrát mlčet.

Neměly už chuť si hrát a seděly tiše, jejich srdíčka přetékala radostí a blahem. Jacinta nemohla přemíru radostí sobě udržet, hopkovala od jednoho kamene ke druhému a volala: „Ach, ta krásná Paní, ach, ach, ta krásná Paní!“

„Vsadím se, nevím o co, že ty brzy všechno vyzvoniš!“, mínila Lucie. „O ne, já jistě nic neřeknu“, bránila se malá.

Lucie právem pochybovala o mlčenlivosti své malé přítelkyně. Když ta přišla domů, neměla dlouho klidu, běžela k mamince a zářiv radostí vyprávěla ji, co se událo. Ano, a růženec mají se všichni modlit každý den a nevynechat jej, i když je právě nějaká nutná práce, tak to poroučí Panna Maria! Při večeři vyprávěla celé rodině ještě jednou celou událost na Cova da Iria. František mlčel a jen zdrženlivě přisvědčoval, že je to tak.

Na druhý den běžela matka do domu Lucie, aby se otázala, zda Lucie také něco říkala a zda je to všechno pravda. Protože Lucie věrně mlčela, nevěděla paní Rosa — tak se jmenovala matka Luciina — dosud nic. Když byla dívka otázkána, řekla vše otevřeně. Stalo se, čeho se obávala: matka se rozhněvala. Běžela k panu faráři pro radu, co má dělati; Lucie prý je na nejlepši cestě stát se lhářkou, lež prý jí nemůže trpět na žádný způsob, však jí to nějak vyžene! Od nynějška prožívala Lucie těžké chvíle.

Zpráva o zjeveních roznesla se bleskurychle po vesnici, nikdo jí však nevěřil a dělaly se hned patřičné vtipy. Matka Luciina se proto ještě víc rozlobila, zavolala si děvče a pokoušela se nejdříve po dobrém vynutit na ní doznání, že celé vypravování je vylhané. Lucie však trvala pevně na tom, co řekla. Na její stálosti nezměnilo nic ani bití. Potom ji poslala pást ovce a vyhrožovala, že ještě do večera má čas, aby uvažovala, zda se přizná ke lži; selhat v tak vážných věcech, to jí prý matka nikdy nepromine!

Lucie odešla s pláčem a když uviděla na dolině obě děti, sdělila jim, co se jí doma přihodilo. František řekl Jacintě vyčítavě: „Vidíš, to je tvou vinou, ty plkalko. Kdybys raději byla mlčela!“ Ta sklopila zahanbeně hlavu a ujišťovala, že příště bude lépe zachovávat mlčení. Později měla ukázat, jak vážně to brala se slibem, pro který musela postoupiti velikou, těžkou zkoušku.

Tajemství.

Druhé a třetí zjevení. Vidění a proroctví.

Přiblížil se svátek velikého portugalského svätce Antonína. Jacinta prosila maminku, aby s ní šla na dolinu, že uvidí Madonnu, která je krásnější než sv. Antonín. Rodiče nevěděli, co mají soudit o zjevení a šli raději na trh do sousední vesnice.

Provázeny asi 50 zvědavými osobami šly děti na dolinu. Před nízkým dubem, na němž viděly krásnou

Paní, se modlily růženec. Úderem dvanácté hodiny ukázalo se zjevení. Okolostojící neviděli nic než zářící dětské obličej, z nichž se dalo vyčíst, že viděly něco nevýslovně krásného. Mohli také pozorovati, že větve dubu se nakláněly jako pod nějakou tíhou. Zjevení vybídlo děti, aby přišly zase 13. července a aby se pilně modlily růženec za mír. Pak poručilo Lucii, aby se naučila číst, a sdělilo dětem tajemství. Týkalo se jejich budoucnosti a Lucie je vyjevila až r. 1927, když k tomu obdržela dovolení. Krásná Paní totiž slíbila, že si oba sourozence, Františka a Jacintu, brzy vezme do nebe. „Musím pak zůstat sama?“, tázala se Lucie smutně. „Ne, milé dítě, já budu při tobě a mé Neposkvrněné Srdce bude ti vždy útočištěm a cestou, která tě přivede k Bohu.“ Pak rozpíalo zjevení ruce a proud světla polil děti, zatím co cizí Paní mizela směrem ke slunci.

Lze si mysliti, že toto druhé, tak přesně se opakující zjevení způsobilo ještě větší rozruch. Mluvílo se o něm všude. Matka Luciina byla bez sebe. Bila dítě, že „svými nehoráznými lžemi klame celou vesnici“ a že vlastní rodinu dělá terčem vtipů. Zase běžela na faru pro radu. Duchovní správce nebyl v příliš příjemné situaci. Chtěl podniknouti nutnou opravu kostela a tohle ještě právě scházelo, aby lidé místo do kostela běhali na pole, aby se modlili před jakýmsi stromem a dávali tam peníze, zatím co on pro nedostatek peněz musel dokončení opravy přerušiti. Nebyl pro událost moc nadšen, napomínal však ke klidu a zakázal matce Rose,

bíti děvče. Také matka obou sourozenců se nakazila hněvem své švakrové a hrozila dětem notným výpraskem, nezanechají-li lži. Ty se však nebojácně bránily: „My jsme nikomu neporoučeli, aby šel na dolinu se modlit. Každý ať dělá, co chce! My tam půjdeme zase, protože nám to Matka Boží přikázala.“ A potom dodaly s heroickou otevřeností, pro nás snad nepochopitelnou: „A tebe Pán Bůh také potrestá, protože nevěříš!“ (L. G. da Fonseca str. 38.) Když matka odváděla Lucii k panu faráři, aby dostala notný trest za tvrdošíjně lži, prohlásili František a Jacinta statečně: „I my půjdeme s tebou! Budou-li nás bít, dobrá, sneseme to z lásky k Pánu Ježíši za obrácení hříšníků.“

Teď již děti věděly, co znamená trpět a přinášeti oběti. Přesto však na svých dosavadních výpovědích nic nezměnily. Pan farář na konec řekl, že v tom má ďábel prsty a že budoucnost vše vysvětlí.

„Tento posudek bolel víc než všechny rány“, pravila později Lucie. „Kolik jsem tehdy trpěla pochybnostmi, ví jen Bůh“. Tu pomohla opět dětská nevinnost Jacintina: „Ne, to jistě není ďábel. Říká se, že ten je ošklivý a že je pod zemí, kde je peklo. Ona Paní však byla velmi krásná a my jsme přece viděly, že stoupá k nebi“. Těmito slovy byla Lucie na nějaký čas potěšena. Avšak ustavičné podpichování a vtipkování starších sester uvedly ji znovu v pochybnost, takže byla skoro již rozhodnuta, že 13. července už na dolinu nepůjde. Jacinta s Františkem měli jít sami a Jacinta ať mluví místo ní.

Nadešlo ráno 13. července. Lucii se zdálo, že ji nějaká neznámá moc žene na místo zjevení. Ostatní dvě děti byly nadmíru potěšeny touto změnou u Lucie a tak putovaly opět všechny v dobré náladě na dolinu.

Tentokrát se tam shromáždilo několik tisíc osob. Přesně v poledne se zjevila tajemná Paní, poručila dětem, aby 13. příštího měsíce zas přišly a aby se denně modlily růženec za mír. Lucie si vzpomněla na své utrpení a prosila Paní, aby sdělila své jméno a učinila nějaký zázrak, aby všichni v ni uvěřili. Paní odvětila, že, jak slíbila, oznámí v říjnu své jméno a učiní veliký zázrak. Znovu důtklivě vybízela děti, aby přinášely oběti za obrácení hříšníků, a řekla jim potom veliké tajemství, které neměly prozatím nikomu říci. Z velké části je dnes již známe, protože Lucie na rozkaz biskupa a když k tomu dostala svolení od Boha a jeho zástupce, dne 31. srpna 1941 napsala o něm toto:

„Tajemství má tři části, z nichž dvě smím vyjevit. Prvé tajemství je spatření pekla. Naše milá Paní otevřela ruce a z nich vyšly světelné paprsky. Ty proběhly zemí a otevřely před námi moře plamenů, které se zdálo býti pod zemí. Zmítali se v něm ďáblové a duše. Nadnášení plameny padali na všechny strany jako jiskry obrovského požáru. Při tom křičeli a vyli bolestí a to tak zoufale, že jsme se až třásly hrůzou. Démoni lišili se mezi sebou odpornými podobami ohyzdných a neznámých nestvůr, byli však průhlední a černí. Toto vidění trvalo jen okamžik a my bychom byly hrůzou zemřely, kdyby nám Matka Boží již před tím nebyla slíbila, že přijdeme do nebe.“

Druhá část tajemství týká se úcty Neposkvrněného Srdce Panny Marie. „Naše milá Paní pravila smutně: „Teď jste viděli peklo, kam přicházejí duše bidných hříšníků. Aby se zachránily, žádá Bůh úctu mého Neposkvrněného Srdce. Budou-li lidé dělat, co vám řeknu, bude zachráněno mnoho duší, a bude brzy mír. Nebudou-li to činit a budou-li dále Boha urážet, přijdou nové, ještě horší tresty. (L. G. da Fonseca str. 33).

Bezbožecká propaganda bude šířit ve světě své falešné nauky, přijdou války a pronásledování církve, dobří lidé a Sv. Otec musí mnoho trpět a různé národy budou zničeny. Světová válka chýlí se konci. Když však svět nepřestane urážeti Boha, vypukne za nejbližšího papeže nová, ještě větší válka. Když někdy v noci spatříte neznámé světlo, vězte, že je to znamení od Boha, které oznamuje tyto tresty.

Přišla jsem, abych lidi vybidla, aby se zasvětili mému Neposkvrněnému Srdci a aby konali zadostučinění sv. přijímáním o první sobotě v měsíci. Když lidé splní mou prosbu, budou tresty zastaveny nebo aspoň zmenšeny.

Mé Neposkvrněné Srdce bude konečně triumfovat. Když se mu svět zasvěti, nadejde doba míru. I Rusko se obrátí a Portugalsko dostane zpět dar sv. víry.

Když se modlíte růženec, přidejte po každém desátku: „O můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně, přiveď do nebe všechny duše, především ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.“

Tato modlitbička se dnes v celém Portugalsku přidává k růženci. Přítomní neviděli a neslyšeli z celého zjevení nic. Jen ti, co stáli blíž, zaslechli z úst Luciiných výkřik hrůzy, když totiž spatřila peklo. Po prvé uviděli mnozí bílý, lehounký mrak, který zahaloval děti a strom, zatím co slunce po dobu zjevení slaběji svítilo.

Utrpení. Ve vězení. Čtvrté zjevení.

Zpráva o zázračných událostech letěla teď daleko za hranice obce. Místní farář, jak bylo jeho povinností, oznámil vše diecésnímu biskupovi a obdržel, jako vůbec všechnen klerus, moudrý rozkaz, aby se choval zdrženlivě a aby vyčkal. Podobně i katolické noviny přinášely jen tu a tam krátké poznámky o událostech ve Fatimě. Tím bouřlivěji si počínaly listy nepřátelské. Portugalsko bylo tehdy úplně v rukou zednářů, kteří teď rozpoutali hotovou bouři nespokojenosti a odporu. V celostránkových článcích se psalo o „epileptických záchvatech“, jež prý dostávaly naše tři úplně zdravé děti. Někteří tvrdili, že „Fatimská komedie“ byla nacvičena a sehraána „popy“, aby mohli otevřít jako v Lourdech novou „továrnu na zázraky“ a tak aby si vydělávali peníze. Tento křik měl veliký, krásný výsledek: Celé Portugalsko bylo upozorněno na Fatimu a na události v ní. Ani „popi“ by nebyli udělali lepší propagandu!

Dne 13. srpna přišlo na dolinu 15.000 lidí; mnozí přišli ze zvědavosti, většina však byla přesvědčena o pravosti zjevení. Celé toto množství se modlilo růženec

a zpívalo nábožné písně. K poledni rostlo vzrušení. Úderem 12. hodiny ukázal se světelný paprsek a sluneční světlo zbledlo. Krásný bílý mrak se snesl na zázračný strom, který mezitím lidé oloupili o všechny větve i o listí. „Matka Boží se zjevila“, volali všichni přesvědčeně, „dostála slovu.“

A co děti? Proč nepřišly?

Kdosi přinesl na dolinu zprávu: „Hejtman z Villa Nova odvezl prý dnes skoro ráno děti autem, aby je dal zavřít“. Ozvaly se hned vyhrůžky na tohoto nenáviděného a násilného muže. Někteří obviňovali dokonce i pana faráře ze spoluviny, protože děti prý byly odvezeny z fary. Ten měl sice rodiče děti za svědky své nevin, ale těžce pobouřené množství jen stěží se dalo uklidnit. Únos a dvoudenní vazba omilostněných dětí byly opravdu šibeničním kouskem zednářů. Provedl jej náčelník obce, bývalý klempíř, jemuž k veslu dopomáhala jeho zášť proti náboženství a církvi.

Ráno dne 13. srpna přišel docela nevině do Fatimy a odebral se k rodičům dětí do Aljustrel. Dělal, jako by věřil jejich vypravování, pozval děti, aby v přítomnosti pana faráře výpovědi opakovaly, a nabídl se dokonce, že je ve svém autě zaveze až na dolinu. Netušíce nic zlého, vsedly děti do auta a už je odvázel hejtman pryč, do Villa Nova na úřad. Nic nepomáhaly protesty dětí. Tam změnil hejtman tón, začal vyhrožovat, chtěl vyzvědět tajemství, a když děti mlčely, dal je odvézt do vězení; tam měly zůstat, až se prý naučí poslouchat!

V poledne přinesla jim dobrosrdečná žena ukrutníková něco k jídlu. Odpoledne začaly výslechy, plné útrap. Násilník slíbil dětem peníze, ba vše, co budou chtít, křičel a řval na ně, že je za živa upálí; leč vše nadarmo, děti nepovolily.

Vězni měli soucit s ubohými tvory a domlouvali jim, aby vyjevili tajemství, i když jim to zjevení zakázalo. Tehdy protestovala Jacinta docela rázně: „Nikdy! Raději zemřeme!“ Krátce předtím plakala a snažila se zakrýt slzy a proto se dívala z okna. „Proč pláčeš?“, tázala se Lucie. „Protože musíme umřít, aniž bychom ještě jednou spatřili své rodiče. Chtěla bych vidět aspoň maminku“.

„Neplač!“, řekl tichý a přece tak odvážný František. „Obětujme tento kříž za obrácení hříšníků, jak to poručila Madonna. Škoda, že jsme ji dnes nemohli vidět, to mne bolí; avšak i to obětujme.“

Jacinta sepíala hned ruce a dodala: „Ano, obětujme všechno také za Sv. Otce a jako smír za urážky, kterých se dostává Neposkrvněnému Srdci Panny Marie.“

Vězni se dívali s údivem na nepochopitelnou statečnost těchto dětí. Jacinta sňala s krku medailku Panny Marie, poprosila jednoho z vězňů, aby ji pověsil na zeď, a děti si pak poklekly, aby se před tímto chudým oltářem modlily růženec. Příklad nevinných tvorů působil tak mocně, že drsní trestanci, kteří jistě již po desítky let raději kleli než se modlili, poklekli a modlili se s dětmi Zdrávasy.

Na druhý den ráno začaly útrapy znovu. Bývalý klempíř chtěl dosáhnouti svého cíle, totiž násilného vyjevení tajemství, stůj co stůj. Když děti stejně statečně odporovaly, byl zlostí bez sebe, zavolal sluhu a poručil, aby připravil velikou pánev s vřícím olejem, do něhož prý dá vhodit děti. Nezkušené děti věřily rozkazu a hrůzou jako zkameněny sotva se odvážily dýchat. Rozzuřený hejtman zavolal Jacintu, která byla nejmenší, a zakřikl na ni: „Ty jsi první, kterou vhoďím do vřícího oleje, jestliže neřekneš to tajemství! Pojď se mnou!“

Sedmiletá holčička, která před chvílí plakala po mamince, šla nyní za zuřivcem se suchým zrakem a zůstala pevná, ačkoliv ani jednou nezapochybovala o opravdovosti hrozby. Kdo se těší na nebe, nebojí se smrti. František řekl klidně k Lucii: „Jestliže nás teď zabijí, budeme brzy v nebi. Tam bude krásně. Jen aby Jacinta nedostala strach a neřekla tajemství. Honem se za ni pomodlím!“ A nedbaje smíchu vězeňských sluhů, klekl si hošík a modlil se hlasitě Zdravas.

V tom se otevřely dveře: „Tak, ta maličká je už mrtvá, teď je řada na tobě“. S těmito slovy táhl hejtman Františka za rameno. Je zbytečno podotýkat, že i hoch šel vesele a klidně.

Naposledy byla zavolána Lucie. „Byla jsem přesvědčena, že skutečně tak strašným způsobem zemru. Měla jsem strach, ale pak jsem se doporučila Matce Boží a už jsem se nebála“, vypravovalo děvče později. Po

výslechu, při němž představený zuřil a křičel jako posedlý, bylo statečné děvče odvedeno do světnice, kde se k veliké radosti shledalo s ostatními dvěma dětmi. Ty byly bledé od strachu, který prožívaly, ale jinak úplně zdravé.

Mezitím vzrůstaly se u lidu vyhrůžky a nespokojenost nad bezprávným uvězněním dětí. Politováníhodný a hanebný kousek zednářů měl proto skončit stejně zbaběle, jak začal. Opatrný představený zvolil si k tomu svátek Nanebevzetí Panny Marie. Vyčkal chvíle, kdy byli lidé v kostele, a zavezl děti na faru, do Fatimy. Tam musely děti vystoupiti na balkon a obávaný a nenáviděný hejtman bavil se s nimi co nejsrdečněji, aby ho takto viděli lidé, kteří právě po skončení bohoslužeb vycházeli z kostela. Za všeobecné radosti nad návratem dětí mohl statečný hejtman nerušeně a nepozorovaně zmizeti. (L. G. da Fonseca str. 54-57).

Čtyři dny později, byla to neděle 19. srpna, pásla Lucie s Františkem a jeho starším bratrem Janem ovce v blízkosti doliny. Najednou se Lucii zdálo, že vidí světelný paprsek a slunce ztrácí svůj jas. I ostatní to potvrdili. Prosila proto Jana, aby hned zavolal Jacintu, protože se zjevení co nejdříve ukáže. A vskutku, jakmile Jacinta bez dechu přiběhla, krásná Paní se zjevila. Stěžovala si na násilný skutek, který byl spáchán na jejich miláčcích, a prohlásila, že za trest bude na říjen slíbený zážrak méně velkolepý. Protože se v dolině sešlo víc peněžitých darů, které uschovala jedna vážená rodina, tázala se Lucie, co se má s penězi udělat. Zjevení

poručilo, aby se za ně koupila dvě nosítka. Jedna měla nositi při procesí Lucie, Jacinta a ještě dvě jiné družičky, druhá František s třemi jinými hochy, a měli takto vybíratí podle portugalského zvyku almužnu. Za nashírané peníze se měla vystavěti kaple. Zjevení žádalo opět děti, aby se modlily růženec také za skončení války a aby přinášely oběti za obrácení hříšníků, kteří proto v tak hojném počtu padají do pekla, protože se za ně nikdo neobětuje a nemodlí.

Tentokráte se zjevení ukázalo na jiném stromě, protože děti nebyly na dolině. Uřízly si několik větviček a nesly domů. Když matka Luciina vzala větvíčku do ruky, ucítila nezvyklou vůni, která nemohla pocházeti od dubové větvíčky. Také otec se přesvědčil o této nezvyklé vůni a když se sourozenci začali Lucii vysmívat, našla tato ve svém otci po prvé obhájce. Pravil vážně: „Nechejte dítě na pokoji! Nevíme, je-li pravda, co říká, nemůžeme však také dokázat, že je to lež.“

Matka a mnozí jiní byli od té doby zamyšlenější. Dětem ubylo posměváčků, ale tím víc přibývalo zvědavých návštěvníků.

Páté zjevení.

První vyslýchání církevní osobou.

Násilný zákrok hejtmana z Villa Nova proti dětem z Fatimy měl netušený účinek: všichni, kteří předtím pochybovali, věřili nyní pevně v pravdomluvnost dětí. Mnozí byli přesvědčeni, že jen proto tak statečně se

chovaly, protože se jim jistě dostalo pomoci shůry. Se všech stran přicházely protesty proti hrubému zasahování úřadů, a co mělo býtí potíráno, rostlo nyní ještě více, totiž víra a láska k modlitbě. Tak slouží i zlí lidé se vši jejich zlobou jen a jen záměrům a dílům Božím.

Páté zjevení ze dne 13. září 1917 at ličí jeden z očitých svědků! Píše takto:

„V září neměl jsem úmysl jiti do Fatimy. Ale večer 12. přijel můj přítel s velikým autem. Vezl šestnáct osob, jejichž vroucím přáním bylo, aby mohly býtí při zjevení dne 13. září.

Tak jsem ráno také nasedl radostně do přítelova auta. Již večer projížděly okolo našeho domu řady aut a mnozí šli pěšky ve skupinách. Nejvíce poutníků pocházelo z krajů pobřežních. Nejednou zvlhly mně oči, když jsem viděl víru a plamenné nadšení těchto tisíců. Na silnicích, na cestách, ano i na těch nejmenších pěšinkách byli poutníci, celý kraj se zdál poutí, poutí v nejlépeším smyslu. Neviděl jsem nikdy ve svém životě tak dojemné vyznání víry. Všichni byli tiší a vážní, nikde se neozval ani jeden nevinný žert.

Okolo desáté hodiny přijeli jsme na místo zjevení. Lidu bylo již veliké množství 15.000—20.000. Všichni se blížili k dolině s největší uctivostí, muži smekli, mnozí poklekli a začali se hlasitě modlití. Přítel a já jsme šli do domu dětí, abychom si je vyfotografovali. Děti zanechaly ve mně hluboký dojem; taková nevinnost a prostota nemůže lhát!

Když jsme vykonali návštěvu i u pana faráře; vrátili jsme se na dolinu.

Krátce před tím přišly děti, ale s jakou námahou! Sotva mohly projítí, neboť davy je obklopily a všichni chtěli s nimi mluvití. Mnozí se bezohledně protlačili ku předu, padli na zem před děti a prosily je, aby odporoučely Matce Boží jejich záležitosti: „Modlete se za mého syna, nemůže chodit.“ „Mé dítě je slepé.“ „At chrání Panna Maria mého muže, je na bojišti!“ atd.

Zdálo se mi, že se tu ukazuje veškerá lidská bída. Výjevy upomínaly na vypravování z evangelia, když Pán Ježíš chodil mezi zástupy v Palestině. Děkoval jsem Bohu za víru svého lidu, který se s takovou důvěrou obracel na tři chudé děti jen proto, že se jim dostalo té veliké milosti, že směly mluvití s Matkou Boží. Jak by se teprve tento lid tlačil k samému Spasiteli!

Když přišla Lucie k dubu, poručila hlasitě, aby se všichni modlili. A hle, tisíce poslušně klekly a modlily se; mnozí plakali.

Co se v další čtvrtéhodince událo, nemohu nikdy zapomenouti, tím méně to dovedu napsati.

Když bylo dvanáct hodin, ztratilo slunce svůj jas. Všichni bez výjimky pozorovali tento úkaz, který se opakoval od 13. května každý měsíc. Najednou se objevil na jasné obloze světlý mrak, který se pomalu snižoval a pak zase pomalu mizel směrem ke slunci. Tisíce rukou se pozvedlo k mraku, zatím co Lucie radostně zvolala: „Přichází, je zde!“

Zjevení povzbuzovalo děti po páté, aby se denně modlily růženec za skončení války a poručilo jim, aby se 13. října jistě dostavily, že se jim potom zjeví s Ježíškem a sv. Josefem. Za peníze, které poutníci darovali, měla se postavit kaple. Jako vždycky předložila Lucie Panně Marii prosby lidí. Matka Boží slíbila, že některé vyslyší. Pak Lucie zvolala: „Teď odchází.“

V tom okamžiku nabylo slunce svého jasu. Zástupy se rozešly s předsevzetím, že přijdou opět 13. října.

Dochvilnost, s jakou se zjevení opakovala, obrátila na sebe pozornost církevních úřadů, které začaly o Fatimě přemýšlet. Jeden velice učený kněz jevil zvlášť veliký zájem a stal se později dějepiscem Fatimy pod jménem Visconte da Montelo. Nestrojenou laskavostí získal si důvěru u dětí a 27. září odebral se do domu Luciiných rodičů, aby děti vyslyšel. Výpovědi dětí přinesly na venek tolik zajímavého, že v této knížce nesmějí chybět.

Lucie pracovala na vinici svých rodičů a museli pro ni poslati. Proto zavolali nejdříve Františka. Ten si sedl proti návštěvníkovi bez nejmenších rozpaků. Profesor začal výslech:

„Koho jsi viděl v posledních měsících na Cova da Iria?“

„Viděl jsem Matku Boží.“

„Kde se zjevila?“

„Na jednom malém dubě.“

„Zjevuje se náhle nebo ji vidáváš přicházet s některé strany?“

„Vidím ji přicházeti od východu slunce.“

„Přichází pomalu nebo rychle?“

„Přichází vždycky rychle.“

„Rozumíš, co říká Lucii?“

„Ne, neslyším nic.“

„Mluvil jsi někdy s tou Paní nebo tě ona sama oslovila?“

„Ne, nikdy jsem se na nic netázal. Ona mluví jen s Lucií.“

„Na koho obrací svůj zrak, dívá se na vás všechny tři nebo jen na Lucii?“

„Dívá se na nás všechny. Avšak se zálibou se dívá na Lucii.“

„Nikdy neplakala nebo se nesmála?“

„Ani jedno ani druhé, je vždycky vážná.“

„Jak je oblečena?“

„Má dlouhé šaty a přes ně plášť, který pokrývá hlavu a sahá až po lem šatů.“

„Jaké barvy jsou šaty a plášť?“

„Bílé. Šaty mají zlaté ozdoby.“

„V jaké je poloze?“

„Jako když se někdo modlí, má sepiaté ruce.“

„Má něco v ruce?“

„Ano, přes pravou ruku má ovinutý růženec, který visí dolů přes šaty.“

„Má něco na uších?“

„Uši má zakryty pláštěm.“

„Jaké barvy jsou zrníčka u růžence?“

„Jsou právě tak bílá jako šaty.“

„Je ta Paní krásná?“

„Ach, jistě!“

„Krásnější než to děvče tam dole?“

„Mnohem krásnější! Je mnohem krásnější než nejkrásnější paní, kterou jsem kdy viděl.“

Nyní zavolali Jacintu, která si zatím hrála s ostatními dětmi na ulici. Její odpovědi byly stejně přesné a souhlasily s výpověďmi bratříčkovými. Jen jednou přišla do rozpaků, když totiž měla na svých rukou ukázat, na které ruce mělo zjevení růženec.

„Co obzvláště uložila Lucii?“, tázal se profesor dále.

„Modliti se denně růženec.“

„Modlíte se jej?“

„Ano, modlím se jej denně s Františkem a Lucií.“

Mezitím přišla Lucie. Jsouc větší a silnější než ostatní dvě děti, byla oproti upejpavé Jacintě jistější a přirozenější, bez jakékoliv stopy ješitnosti. 22. března měla tato korunní svědkyně deset roků. Rodiče nevěděli, co si mají mysliti o událostech a v chování své dcery nepozorovali také nic zvláštního, byla stále stejná. Upřímně a otevřeně odpovídala na všechny otázky.

„Je pravda, že se ti zjevila Panna Maria na Cova da Iria?“

„Ano, je to pravda.“

„Kolikrát se ti zjevila?“

„Pětkrát, jednou za měsíc.“

„Kolikátého dne?“

„Vždy 13., kromě srpna, kdy jsme byli uvězněni; v tom měsíci se nám zjevila o několik dnů později na vrchu Valinhos.“

„Říká se, že se ti Panna Maria zjevila také loni, je to pravda?“

„Ne, to není pravda. Ani loni ani letos před 13. květnem. Něco takového jsem neřekla, protože to není pravda.“

„Odkud přichází? Od východu?“

„Nevím, nevidím ji přicházet z žádné strany. Když odchází, ubírá se směrem k nebi, tam, kde slunce vychází.“

„Zůstane tam po krátkou nebo dlouhou dobu?“

„Krátkou dobu.“

„Po dobu jednoho Otčenáše a Zdrávasu? Nebo déle?“

„O, mnohem déle! Ale ne vždycky stejně; avšak myslím, že nikdy ne tak dlouho, co bychom se celý růženec pomodlili.“

„Bála jsi se, když jsi ji viděla po prvé?“

„Ano, chtěla jsem s Jacintou a Františkem utéci, ale ona řekla, abychom se nebáli, že nám nic zlého neudělá.“

„Jak je oblečena?“

„Má bílé šaty, které sahají skoro po špičky, a přes ně má plášť stejné barvy, tak dlouhý jako šaty, který pokrývá také hlavu.“

„Jsou na šatech ozdoby?“
„Vpředu jsem viděla dvě zlaté šňůry, splývaly s krku a byly spiaty.“
„Má pás nebo šerpu?“
„Ne, nemá nic.“
„Má také náušnice?“
„Ano, dva malé kroužky.“ Později se vyjádřila Lucie takto:

„Náušnice jsem neviděla. Vzpomínám si, že zlatý pruh, který lemoval plášť jako zářící sluneční paprsek, se třpytil tak, že jsem myslela, že vidím zlaté kroužky.“

„Ve které ruce drží růženec?“
„V pravé.“
„Byl to růženec nebo celý žaltář?“
„To jsem nepozorovala.“
„Měl na konci kříž?“
„Ano, končil bílým křížem a perly byly téže barvy.“
„Netázala jsi se jí nikdy, kdo je?“
„Ano, ale ona odpověděla, že to řekne 13. října.“
„A netázala jsi se jí nikdy, odkud přichází?“
„Ano, pravila, že z nebe.“
„Kdy jsi se jí ptala?“
„Po druhé, totiž 13. června.“ (Zde se Lucie přepočítala, protože to byla její první otázka, kterou položila Matce Boží hned při prvním zjevení 13. května.)

„Usmála se někdy na tebe nebo byla smutná?“
„Nikdy jsem ji neviděla usměvavou nebo smutnou, nýbrž vždy vážná.“

„Uložila vám modlitu se nějakou modlitbu?“
„Uložila nám, abychom se modlili růženec za mír.“
„Projevila přání vidět při svém zjevení 13. každého měsíce mnoho lidí?“
„Ne, ohledně toho neřekla nic.“

„Je pravda, že ti svěřila tajemství s výslovným zákazem je nevyjeviti?“

„Je to pravda.“
„Týká se toto tajemství pouze tebe nebo vás tří?“
„Týká se nás tří.“

„Nemohla bys je aspoň zpovědníkovi říci?“
Dívka mlčí. Když profesor vidí její rozpaky, táže se dále:

„Říká se, že jsi hejtmanovi, který chtěl vědět tajemství, vypravovala nepravdivé věci, aby ses zbavila nepříjemného dotazování. Potom prý ses chlubila, žeš ho oklamala. Je to pravda?

„To je vylhané! Hejtman chtěl vědět tajemství za každou cenu, ale já jsem mu to nemohla říci. Kromě tajemství pověděla jsem mu všechno, co Matka Boží řekla. Snad proto myslil, že jsem mu sdělila tajemství; avšak klamati jsem ho nechtěla.“

„Matka Boží ti poručila, aby ses učila číst?“
„Ano, když se zjevila po druhé.“

„Když ti ale řekla, že si tě v říjnu vezme do nebe, co ti čtení prospěje?“

„Není pravda, že Matka Boží něco takového řekla; ani ve snu mi nenapadlo, abych něco takového tvrdila.“

„Co se má dělati s penězi, které lidé kladou ke stromu?“

Lucie odpověděla, jak jí bylo poručeno.

„Kde si přeje, aby se kaple postavila?“

„Nevím, neřekla to.“

„Přijde 13. října Matka Boží sama?“

„Ne, se sv. Josefem a s Ježíškem.“

„Sdělila ti ještě jiné věci?“

„Pravila, že učiní veliký zázrak, aby všichni věřili, že se skutečně zjevila.“

„Proč klopiš často oči, když s ní mluvíš?“

„Protože mne zář oslňuje.“

„Naučila tě nějaké modlitbě?“

„Naučila nás to, co se modlíme po každém růžencovém „tajemství“. A Lucie říká modlitbu: „Ó můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy“ atd. (viz 3. zjevení!)

Jak vidíme, byl výslech hlavního svědka velice důkladný a nechyběly ani otázky, které by děvče mohly zmásti, takže by si mohla lehce sama odporovati. Avšak kdo mluví pravdu a jen pravdu, ten se nezmate. Visconte da Montelo informoval se také o rodině všech tří dětí. Ukázalo se, že ani rodiče ani děti nebyli nikdy zatíženi nějakou nemocí a že byla vyloučena jakákoliv dětní doba sehraňá komedie.

Bezprostředně před velikým a posledním zjevením vyslychal Visconte děti ještě jednou. Z tohoto výsledku nevyšlo najevo nic nového leda to, že zjevení bylo mimořádné krásy a že mohlo mít 15 — 18 roků. Zář, která je obklopuje, je tak jasná, že se na ně nedá dlouho hledět. Na opětovnou otázku, proč se neučí čísti, Lucie mlčela; jinak by musela žalovati na matku, která jí nedovolila chodit do školy, protože se domnívala, že Lucie si to přeje z ješitnosti. Na konec otázal se Visconte: „Nebojíš se, že se ti vysmějí, když se 13. října nestane slíbený zázrak?“

Děvče odpovědělo jednoduše: „Nebojím se nic!“

Štasten, kdo dovede tak skálopevně věřit a důvěřovati jako tyto děti! (L. G. da Fonseca str. 71—82.)

Růžencová Královna. Poslední zjevení.

Sluneční zázrak. Výslech.

Nebylo daleko do 13. října 1917.

Celé Portugalsko bylo ve velikém vzrušení a horečném očekávání. Noviny přinášely sáhodlouhé články a všude se mluvilo o Fatimě. Dům dětí byl přímo obležen. Se všech stran přicházely rady, od nepřátel náboženství také vyhrůžky. Běda, nestane-li se slíbený zázrak! Kdosi radil, aby děti byly ukryty, že budou jistě zabity atd. I rodiče se dali nakaziti tímto všeobecným strachem. Den předtím budila matka Lucii se slovy: „Vstávej,

půjdeme dnes k sv. svátostem, tak jsme aspoň na smrt připraveny. Když Matka Boží neudělá zázrak, budeme všichni zabiti.“ Lucie se zasmála: „Ano, maminko, chcete-li jít do kostela, půjdu také, ale ne proto, že se bojím. Jsem pevně přesvědčena, že Matka Boží zítra splní, co slíbila.“

Jedině děti zůstaly klidny v tomto všeobecném zmatku. V předvečer bylo právě stěhování národů na dolinu Iria. Ze všech částí Portugalska proudili lidé, chudí i bohatí, vznešení i prostí, pěšky a bosí, jiní na žebřinicích, na obyčejných vozích, na kolech a v autech. Tisíce spaly na holé zemi, jen aby si na druhý den zajistily místo na dolině. Ty největší noviny, i nepřátelské, vyslaly své zpravodaje. Mezi poutníky byl také diecéšní biskup se svým duchovenstvem. V noci a ráno 13. října přelo jako z konve. Dolina se proměnila v jednu velikou kaluž. Poutníci promokli až na kůži, ale přece čekali trpělivě, s růžencem v ruce.

Okolo poledne zaburácelo množstvím: „Děti přicházejí!“ Po prvé jdou s nimi rodiče. Jen s námahou se protlačují ku předu. Všichni chtějí děti spatřit a doporučit jim své starosti. Brzy jsou tak obklopeny, že se ani hnout nemohou a Jacinta se dá do pláče. František a Lucie vezmou ji mezi sebe a tak se konečně dostanou k dubu, z něhož už zbyl jen pahýl. Lucie poručí zavřít deštníky, všichni poslechnou a začínají se hlasitě modlit růženec. Přesně ve dvanáct hodin ukazuje se světelný paprsek, všem viditelný, děti a strom jsou jakoby zahaleny kouřem z kadidla, z jejich zářících, vzhůru

obrácených obličejů možno poznati, že zjevení přišlo. Okolostojící slyší, jak se Lucie táže: „Kdo jste a co ode mne chcete?“ Ale jen naše tři šťastné děti slyší odpověď:

„Já jsem růžencová Královna!“

„Postavte mně zde na dolině kapli. Modlete se jako dosud denně růženec: světová válka se chýlí ke konci a brzy se vrátí vaši vojáci domů.“

Lucie začala opět: „Mám vás prositi o mnoho milostí.“ Panna Mária odpověděla, že některé poskytne, jiné však ne. „Pověz jim, že se mají nejdříve obrátit a prosit o odpuštění za své hříchy. Pověz jim, aby již neuráželi Pána Ježíše, který již beztoho je mnoho a těžce urážen.“

To byla poslední slova růžencové Královny z Fatimy. Jako kdyby se loučila, rozpíala ruce a ukázala na slunce.

„Pohleďte na slunce,“ zvolala Lucie bezděčně. Rázem přestalo pršet, mraky se rozestoupily a ukázalo se slunce jako matně stříbrný kotouč. Najednou se začalo točit jako ohnivě kolo, metalo na všechny strany pruhy světla všech duhových barev, které fantasticky osvětlovaly mraky, zemi, skály, stromy i zástupy lidí. Pak se zastavilo, aby začalo po druhé svůj vířivý tanec a potom ještě po třetí. Najednou se zdálo, že se slunce trhavými pohyby odděluje od oblohy a řítí se k zemi. Jediný výkřik hrůzy vydral se z tisícerych hrdel. Všichni, kteří předtím ohromením vyskočili, padají na kolena, nedbajíce bláta, svolávají milosrdenství Boží a bijí se v prsa.

Toto divadlo trvalo dobrých deset minut a vidělo je asi 70.000 lidí v širém okolí Fatimy. Žádná hvězdárna je nezaznamenala na svých přístrojích, nebyl to tedy žádný přirozený zjev. I nepřátelští učenci, kteří na vlastní oči viděli zázrak, museli doznati, že tento zjev se nedá přirozeně vysvětliti. (L. G. da Fonseca str. 89).

Zatím co davy bez dechu pozorovaly zázrak se sluncem, ukázala se omilostněným dětem ještě jiná zjevení, ne však na dubě, ale vedle slunce. Všechny však neviděly totéž. Dovolme, ať vypravují. samy. Večer téhož dne byly totiž znovu vyslýchány nám již známým Viscontem da Montelo. Když Lucie vypověděla, že dnes zase viděla na dolině Matku Boží a že byla oblečena jako jindy, dostala otázku:

„Zjevil se také sv. Josef a Ježíšek?“

„Ano, zjevili se.“

„Zjevil se kromě toho ještě někdo jiný?“

„Zjevil se také Pán Ježíš, který žehnal lidi; přišla také Panna Maria ve dvou barvách.“

„Co tím chceš říci?“

„Zjevila se Panna Maria, oblečená jako Sedmibolestná, avšak neměla v prsou meč. A zjevila se Panna Maria, nevím ani, jak bych to řekla, oblečená asi tak jako Panna Maria Karmelská.“

„Přišla všechna zjevení ve stejnou dobu, pravda?“

„Ne. Nejdříve jsem viděla Matku Boží, sv. Josefa a Ježíška. Potom jsem spatřila Pána Ježíše, nato Matku

Sedmibolestnou a pak Pannu Marii, která mi připadala jako Karmelská.“

„Ježíšek stál nebo jej držel sv. Josef na rukou?“

„Držel jej sv. Josef na rukou.“

„Byl veliký?“ „Ne, byl moc malý.“

„Jak byl asi starý?“ „Asi jeden nebo dva roky.“

„Proč jsi řekla, že ti Panna Marie naposledy připadala jako Panna Maria Karmelská?“

„Protože držela něco v ruce.“ (Škapuliř).

„Viděla jsi toto zjevení na dubě?“

„Ne, vedle slunce, jakmile Panna Maria s dubu zmizela.“

„Stál Pán Ježíš na nohou?“

„Viděla jsem ho jen od pasu nahoru.“ (Tedy poprsí).

„Jak dlouho trvalo zjevení na dubě? Pomodlila by ses za tu dobu růženec?“

„Nepomodlila, jak se mi zdá.“

„Řekla ta Paní, kdo že je.“

„Ano, řekla, že je růžencová Královna.“

„Tázala jsi se, co chce?“

Odpověď Matky Boží známe. Lucie popsalá také, jak zjevení zmizelo. Panna Maria se totiž otočila, takže děti viděly její záda a zmizela rychle směrem východním.

Zář byla tak silná, že si Lucie musela častěji protíratí oči. Na otázku, zda se Panna Maria ještě vrátí, odpovíděla záporně. Zda Panna Maria udělá nějaký zázrak,

nevěděla, Lucie viděla první světelný tanec, potom viděla sv. Rodinu. Panna Maria měla bílé šaty s modrým pláštěm; šat sv. Josefa a Ježíška byl červený; Panna Maria Sedmibolestná měla červený šat a modrý plášť, odtud označení Luciino, že Panna Maria přišla ve dvou barvách. Výpovědi ostatních dvou dětí, byly stejné až na popis velikosti a polohy Ježíškovy: František a Jacinta viděli Ježíška jako dvouleté dítě stát u nohou sv. Josefa. Ostatní zjevení, Matku Sedmibolestnou a Karmelskou, neviděly děti, zato viděly dobře zázrak se sluncem. Ten jim byl pečeti, kterou nebe potvrdilo jako pravdivé všechno, co od května vypravovaly.

50.000 poutníků na dolině pochopilo správně tato znamení a nadšení jejich se nedá popsat. Současně pozorovali, že jejich do poslední chvíle promočené šaty, byly úplně suché. (L. G. da Fonseca str. 88). Všichni chtěli vidět omilostněné děti a tyto by jistě byly umačkány, kdyby je silní muži nebyli vzali na ramena. František si však sám vážně a klidně razil cestu skrz křičící a tlačící se davy. Když přišli domů, neměla ani Jacinta ani Lucie závoj a Lucie zpozorovala ke svému překvapení, že její dlouhé copy jsou ustříženy. Toto nadšení bylo potom jak pro rodiče, tak pro děti pravým mučednictvím. Pro ovce teď neměly času a proto byly prodány. Zato musely často celý den návštěvníkům vypravovati a odpovídati. Ti ovšem neskrbili obdivem a právě to působilo dětem takové trápení, že se často skrývaly. Krásná pole na dolině, patřící Luciiným rodičům, byla poutníky zcela udupána. To byl tedy ten

peněžní zisk rodičů našich dětí, o němž básnily nepřátelské časopisy. Luciiny rodiče takto téměř úplně zchudli, protože se otec o hospodářství nestaral. Zjevení přinesla dětem sice mnoho slávy, ale také utrpení a těžkých křížů.

Ve škole Matky Boží.

Při prvním zjevení tázala se Panna Maria dětí, zda jsou ochotny přinášeti oběti a vzít na sebe každý kříž, který na ně Pán Bůh sešle. Odpověděly bez zdřáhání radostně: „Ano“, Toto „Ano“ žádá Bůh po všech svých tvorech, když chce, aby se bezpodmínečně odevzdali do jeho svaté vůle. S celou duší a po celý život chtějí vždy jen to, co chce Bůh, to je nejkratší cesta k němu, cesta pokorné, dětinné víry a neochvějné důvěry, cesta nejvyšší lásky; je to veliká královská cesta kříže a následování Krista. Po této cestě vedla Maria své děti, po cestě, po níž ona — „pokorná dívka Páně“ — celý život kráčela. Její odevzdanost do vůle Boží byla vyjádřena vědomým „Staň se!“, tak závažným na následky, že ještě žádný člověk nepronесl podobného slova, vždyt svolalo Vykupitele na hříšnou zemi. A Syn Boží přišel, aby co nejdokonaleji plnil vůli svého Otce, od jesli až na kříž. Za vykoupění máme co děkovat Jeho odevzdanosti do vůle Boží. To je základní rys v životě Ježíše a Marie. Jak krásně defluje tento život před námi v oněch patnácti tajemstvích sv. růžence! Růženec, modlený život Ježíše a Marie“, byl jedinou knihou, kterou dala růžencová Královna svým malým apoštolům do

rukou. S jeho pomocí a s přispěním mimořádných milostí dospěly děti tak daleko, že jeden biskup mohl o nich napsati (Giacinta str. 11):

„Kdybychom neměli pro pravost zjevení ve Fatimě žádných pádnějších důkazů, stačil by i pro ostrou kritiku hluboký převrat, který vyvolal v duších dětí zásah milosti Boží, a to bez lidské pomoci, ba za ustavičného podezřívání a nenávisti se strany nepřátel náboženství. Dějiny svatých mají až podnes málo příkladů takové rané svatosti, jak se nám jeví v malé Jacintě.“

Výchovná metoda nebeské Učitelky byla na výsost jednoduchá. Duševní základ k pokorné, dětinné víře a k naprosté odevzdanosti dětí již měly; byl v nich mimořádnými milostmi posílen a rozmnožen. Co Maria na nich žádala, byly oběti a modlitba. Aby vysvětlila dětem, co je hřích, ukáže jim trest za hřích, peklo. Vidění pekla udělalo na Jacintu zvlášť hluboký dojem a vzbudilo v ní soucit s hříšníky. Často zvolala: „Musíme se mnoho, mnoho modliti za hříšníky a za ně obětovati, aby nepřišli do pekla! Ach, jak je mi líto těch chudáčků!“ Kdykoliv si na vidění vzpomněla, prosila: „Lucie a Františku, modlete se se mnou, abychom zachránily duše z pekla. Tak mnoho jich tam padá, protože se nikdo za ně neobětuje, tak řekla Matka Boží.“ Ve své prostomyslnosti položila dokonce otázku: „Proč neukáže Panna Maria hříšníkům peklo? Kdyby uviděly peklo, žádného hříchu by se již nedopustili. Lucie, řekni přece Matce Boží, aby ukázala peklo těm lidem, kteří přicházejí na dolinu. Uviděla bys, jak by

se obrátili.“ Opět a opět vzdychala: „Ach tolik lidí padá do pekla, ach, tolik!“

Na Františka udělalo vidění pekla také veliký dojem. Byl povahy usedlejší a zdánlivě chladnější než jeho živá sestřička, proto také byl víc proniknut touhou usmířovati uraženého Boha, než zachraňovati duše z pekla, jako Jacinta. V tajemném světle milosti, které zaplavilo děti při každém zjevení, stál hoch před svým Pánem Bohem. „Jaký jest Bůh?“, tázal se. „Je takový, že to nikdy nemůžeme vypovědět. Jak mne bolí, že ho vidím tak smutného! Kéž bych ho jen mohl potěšit!“ Tak myslel ve své prostotě. Těšiti Boha v jeho Božském smutku, působeném hříchy lidí, na to ustavičně myslel.

Často odcházel od Lucie a Jacinty. „Nechte mne samého!“ Když se ho tyto pak tázaly, co po celý ten čas dělal, odpovídal: „Myslel jsem na našeho Pána, který je tak zarmoucen pro množství hříchů lidí. Kéž bych mohl ho potěšiti! My nespácháme už žádného hříchu! Rád bych obrátil mnoho hříšníků, aby ho již neuráželi.“ „Je náš Pán ještě smuten?“ tázal se jednou Lucie, „Bolí mne, když ho tak vidím. Chci přinést tolik obětí, kolik jen mohu. Budu se také modliti mnoho, mnoho růženců, protože si to Matka Boží přeje.“

František byl mezi dětmi ten, kdo se nejvíce modlil. Po celé hodiny vydržel klečeti na odlehlém místě a modliti se, takže zapomněl při tom na hru i na jídlo. Často ho marně volali a museli jim zatfást, jak byl pohřížen do modlitby. Když ho poslali do školy, řekl

Lucii: „Proč potřebuji chodit do školy, musím přece brzy zemřít. Zůstanu raději u „Skrytého Spasitele“, abych se modlil za hříšníky.“ Tak klečel v kostele celého půldne a když se Lucie vracela ze školy a stávil se pro něho, našla ho tak, jak od něho ráno odcházela: nepohnutě klečícího, s rukama sepiatýma a s očima pevně upřenýma na svatostánek.

Všechny tři děti nepromeškaly žádnou příležitost, jak by mohly přinést oběť, a počínaly si při tom tak vynalézavě a statečně, že nás to až zahanbuje. S počátku byly jejich oběti dětinské, chytaly na př. motýly a pak je zase pouštěly na svobodu. Jacintina touha přinášet oběti byla přímo neukojitelná. Hned po prvním zjevení prohlásila jiným, že od této chvíle nebude tančiti. Povážíme-li, že této zábavě holdovali tehdy vášnivě všichni, velcí i malí, uznáme, že toto rozhodnutí stálo sedmileté dítě mnoho sebezáporu. Také připomínala, že se od nynějška musejí řádně modlití růženec a starala se i doma, aby se na něj k vůli práci nezapomnělo. Když hra byla nejpěknější, dovedla přestat hrát a řekla: „Tak, teď toho nechme, abychom přinesli oběť.“ František dal návrh, aby se zřekli svého oběda a dali jej ovečkám. Později přišla Jacinta na to, že by bylo lepší dávat oběd chudým dětem, a tak se také stalo. Chudé, takto obdarované děti čekaly pak každý den na ulici, kudy naši tři hnali svá stáda, a přijímaly darované pokrmy. Když se odpoledne ozval notný hlad, sbíraly si lesní plody, kořínky a jedly také trpké duběnky. Jednou jim dala matka krásné hrozny. Přijaly je s ra-

dostí. Avšak když osaměly, navrhla Jacinta, aby je také darovali chudým dětem. Učinily tak. Totéž udělaly s čerstvými fíky. Jindy dostaly sladkou ovocnou šťávu. František podal sklenici Jacintě a utekl pryč. Báł se, že ho budou nutit, aby pil a že nebude moci přinést oběť. „Takových a podobných případů bylo k nesečtení“, psala později Lucie. „Kdybych chtěla všechny vy počítat, nestačila bych na to.“

Z těchto malých obětí vyrostly veliké, které převyšovaly něžný věk dětský.

Bylo to v polovici srpna. Slunce stálo na bezmračném nebi a jeho paprsky pálily, jako by chtěly „kamení lámat“, jak se v Portugalsku říká. Děti právě rozdávaly své zásoby. „Nejdříve jsme velkodušně přinášely oběti“, vypravovala Lucie, „ale když přišlo poledne a s ním palčivé horko, nemohly jsme to žízni vydržeti. Udělala jsem návrh, že půjdu do blízké vesnice pro vodu. Jedna dobrá paní půjčila mi džbán a darovala kus chleba. Ten jsme rozdělili a džbán s vodou jsem podala nejdříve Františkovi: „Pij!“ „Ne, nebudu pít.“ „Proč pak ne?“ — „Budu trpět žízeň za obrácení hříšníků.“ „Tak pij ty, Jacinto!“ „Také já přinesu oběť za obrácení hříšníků.“ Lucie (o svých obětech nikdy nemluvila) vylila vodu do jamky, vydlabané v kameni, aby aspoň ovečky mohly uhasiti žízeň. Potom vrátila džbán.

Vedro bylo nesnesitelné. Cikády a cvrčci zpívali o závod a kvákání žab z nedalekého močálu dovršovalo

tento ohlušující koncert. Jacinta, hladem a žízni zesláblá, trpěla tím nejvíce a konečně zvolala: „Lucie, řekni přece těm žabám a cvrčkům, aby byli ticho! Mne bolí moc hlava, už to nemohu vydržeti.“

V tom si František vzpomněl: „Nechceš trpěti za hříšníky?“ „Ano, ano, chci!“ odpověděla sestřička rychle, „nechte je dál zpívat!“

Aniž by věděly, našly nové prostředky k umrtvování a to tak strohé, jak je znala jen Církev v prvních dobách.

Když jednou trhaly květiny, strčila Jacinta nevědomky ruku do kopřiv. Úmyslně pak tam strčila obě ruce a volala radostně: „Koukejte, to je zas něco, čím se můžeme umrtvovat!“ Od té doby trhaly kopřivy a šlehaly se jimi po holých nohou.

Bylo to asi koncem srpna 1917, po čtvrtém zjevení, když jednoho dne našla Lucie na louce provaz. Žertujíc omotala si jej okolo ruky a pravila potom: „Víte vy, že to také bolí? Omotáme si jej okolo pasu a bolesti obětujeme Pánu Bohu.“ Ostrým kamenem rozřízly provaz a každé dítě si omotalo svůj okolo těla. Lucie později doznamenala, že tento prostředek, buď že byl provaz hrubý nebo že jej příliš utáhly, strašně bolel, takže Jacinta se často jen stěží zdržela pláče. Když ji domlouvali, aby provaz sňala, řekla rozhodně: „Ne, přinesu Pánu Bohu tuto oběť za obrácení hříšníků.“ Také Panna Maria napomínala děti při pátém zjevení, aby provaz nosily jen přes den, na noc aby jej odkládaly. „Spa-

sitel je velmi spokojen s vašimi oběťmi.“ Ovšem, ten věděl, proč si vybral za posly pro svou nejčistší Matku tyto prosté, nevinné duše; protože každou, i tu nejtěžší oběť mohl od nich žádati, a také ji žádal.

O takovém životě, vyplněném oběťmi, neměl nikdo tušení, ani vlastní matka. Vše přišlo do veřejnosti teprve v r. 1938, když dostala Lucie od svého biskupa rozkaz, aby všechny vzpomínky věrně vypsala. „Proč jste tehdy nic nevypravovala?“, byla otázána. „Protože jsme nechtěly, aby se nás kdo vyptával na naše oběti.“ To byla ryzí, dětská pokora, která byla tím dokonalejší, že o ní děti zhola nic nevěděly.

Po dobrovolných obětech přišly brzy nedobrovolné, které přinášely rovněž v duchu pokání a lásky. Pokaždé se Jacinta tázala: „Řekly jste Spasiteli, že tato oběť je z lásky k němu?“ Byla-li odpověď záporná, klekla i uprostřed ulice, pozvedla ruce i oči k nebi a volala: „O Pane Ježíši, tato oběť je z lásky k tobě a za obrácení hříšníků.“ Ve vesnici žila stará žena, která byla oddána pití a dětem často škaredě nadávala. Když Jacinta jednou tato osklivá slova zaslechla, byla přímo poděšena a vyzvala hned Lucii a Františka, aby se za ubohou ženu modlili, aby nepřišla za to do pekla. Když tato spatřila modlit se Jacintu uprostřed ulice, zmlkla. Prosila děti za odpuštění, prosila je o modlitbu a nechala pít.

Když musela Lucie mnoho trpěti od svých příbuzných, kteří s ní hrubě zacházeli, snažil se František dodat jí odvahy a pravil: „Nic si z toho nedělej! Což

neřekla Naše milá Paní, že musíme mnoho trpět. Máme takto odčinit mnohé přečiny proti Spasiteli a Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Kdybychom je mohli svými obětmi potěšiti, mohli bychom být spokojeni.“

Jednoho dne prosili děti dva kněží, aby se modlily také za sv. Otce, který ve svém těžkém úřadě potřebuje naší pomoci modlitbou. Jacinta chtěla přesně vědět, kdo je Sv. Otec a proč potřebuje modlitby. Její zájem byl ukojen a od té doby přidávaly děti ke každému růženci tři Zdrávy za Sv. Otce. Měly vroucí přání, aspoň jednou spatřiti papeže. Jacinta zvolala ve své naivnosti: „Ach, jak ráda bych aspoň jednou viděla Sv. Otce! Sem na dolinu přichází tolik lidí, jen Sv. Otec nepřijde nikdy.“ Luciině matce bylo oznámeno, že její dceruška bude asi volána do Říma, aby tam vypovídala o zjeveních. Když to ostatní uslyšely, zvolaly se slzami: „O ty šťastná, ty můžeš spatřiti Sv. Otce a my ne! Ale my přineseme za svého tuto oběť!“

Tehdy měla Jacinta dvě vidění. Děti si jako obyčejně hrály u studny; Lucie a František hledaly divoký med a Jacinta byla sama. Pojednou volala: „Lucie, Lucie, viděla jsi Sv. Otce?“ — „Ne.“ — „Nevím, jak to bylo, ale viděla jsem ho v jednom velikém domě. Zakrýval si obličej rukama a plakal. Venku bylo mnoho lidí; někteří po něm házeli kamením, jiní kleli a vykřikovali škaredá slova. Ubohý Sv. Otec!“

Jindy si hrály děti na dolině a pak se modlily. Tu vyskočila Jacinta a volala sestřenicí: „Dívej se, Lucie, nevidíš to množství cest a silnic, plných lidí, kteří pláči

hladem, protože nemají nic k jídlu? Sv. Otec je v nějakém kostele a modlí se před Neposkvrněným Srdcem Panny Marie a mnoho lidí se modlí s ním.“

Jejich opravdové, nelíčené pokoře se protivilo, když byly chváleny nebo obdivovány. Kde mohly, uklouzly návštěvníkům a skryly se. Později přijímaly klidně návštěvy, aby mohly přinést oběť.

V jejich nevinných duších vyrůstala zcela zvláštní láska ke „Skrytému Spasiteli.“ Stalo se jim takřka nutností, celé hodiny klečeti před svatostánkem, a Jacinta si trpce stěžovala, že nemá klidu. Neboť sotva děti přišly do kostela, kupili se okolo nich lidé, přednášeli jim své záležitosti a prosili je o modlitbu.

Jak velice si oblíbila Matka Boží tyto děti, je patrné z četných, nápadných vyslyšení. Lucie si vyprosila skoro okamžité uzdravení své umírající matky. Jistá stará paní byla modlitbou Jacintinou uzdravena z velmi bolestné nemoci. Vojín, který měl jeti na frontu a měl doma nemocnou ženu, prosil Jacintu o pomoc, a hle: žena se uzdravila, zato onemocněl muž a dostal dovolenou. Jedna známá rodina ze sousední vesnice měla syna, který byl udán u soudu a kterému by byl jistě vyměřen dlouhý trest v káznici, protože nemohl dokázat svou nevinu.

Tentokrát se nabídl František, že bude prositi „skrytého Spasitele“ ve svatostánku o pomoc. Když se ho potom Lucie tázala, zda se na ten úmysl modlil, odpověděl: „Ano, můžeš té rodině oznámiti, že jejich syn se za několik dnů vrátí domů osvobozen.“ Tak se také stalo.

Zcela zvláštní vyslyšení se vypravuje o Jacintě. V jejím příbuzenstvu byl jeden nezdárný mladík. Utekl z domu a toulal se světem. Jeho rodiče prosili Jacintu o modlitbu, a po krátké době se ztracený syn vrátil domů. Co vypravoval, znělo jako pohádka a přece to byla svatá pravda.

Když promrhal všechno, co mu krádeže vynesly, byl jako tulák zavřen. Za jedné bouřlivé noci se mu podařilo uprchnouti z vězení. V lese zabloudil a když nevěděl kudy kam, klekl si a pomodlil se. Tu přišla k němu Jacinta, vzala ho za ruku, zavedla na silnici a pokynula mu, aby šel po ní. Když začalo svítat, poznal, že je ve známé krajině, a dostal se pak domů. Když se Jacinty tázali, zda bratrance opravdu v lese hledala, náramně se tomu divila, protože o ničem nevěděla. Ona prý se jenom hodně modlila za tohoto ztraceného syna, protože jí bylo tetičky velice lito.

Jistý zbožný kněz napomínal děti, aby milovaly Spasitele a jeho Matku za ty veliké milosti, kterých se jim dostalo. Toto napomenutí dalo jim nový podnět. Byla to i tentokrát Jacinta, která ostatní dvě děti znovu pobízela, aby dávaly Spasiteli na jevo svou lásku. „Miluji jej a Madonnu tolik, že mne nikdy neunaví jim říkati, že je miluji.“ Jednoho dne, před odchodem do nemocnice, svěřila své sestřence: „Dělá mi velikou radost říkati Spasiteli, že ho miluji. Když jsem mu to často říkala, zdálo se mi, že jsem měla oheň v hrudi, ale nepálil mne. O jak ráda bych z tohoto ohně dala něco všem lidem!“

Půl druhá roka uplynulo od prvního zjevení a co se stalo z těchto chudých, nevědomých dětí? Hořící pochodně, zažehnuté láskou k oběti! Duše dojemné a prosté a pokorné. V krátké době poznaly těžké tajemství kříže a měly teď následovat Božského Trpitele až do smrti.

Nebudete-li jako děti. Františkova smrt.

Není jisté čirá náhoda, že Panna Maria si zvolila za své apoštoly tři slabé, neučené děti a že jim svěřila veliké poselství pro celý svět. Jak ochotně se věnovaly tomuto úkolu, viděly jsme v předešlé kapitole a ještě lépe to uvidíme v této. Jako vážná výčitka stojí tyto děti před lidstvem 20. století, které z velké části popírá Boha. Pro věřící jsou však povzbuzením, aby se ještě více odevzdali do vůle Boží. Vždyť několik celých lidí vykoná víc než sto polovičatých. To dokazují také dějiny Portugalska v posledních dvacetipěti letech: tři děti šly první a celý národ našel opět cestu k Bohu. Ano „nebudete-li jako děti“, věřící, pokorní a ochotní ke každé oběti!

Nyní slyšíme o poslední a největší oběti našich dětí!

O vánocích r. 1918 onemocněl František a Jacinta současně na „španělskou chřipku“, která si tehdy vyžádala nesčíslné oběti v celé Evropě a Asii. Lucie ošetřovala, jak nejlépe dovedla, oba nemocné. Zdálo se jako by teprv teď byly děti ve svém živlu; teď mohly přinášeti oběti bez počtu. Jacinta poslala Lucii k Františkovi, aby takto přinesla oběť, a František ze stejného

důvodu poslal Lucii zpět k Jacintě, i když oběma bylo bolestné, že se nemohli baviti s Lucií. Když je v noci nikdo neviděl, klekli si potajnu v postýlce a modlili se pozdravení andělské. Nikdy nevyšlo z jejich úst slovíčko nářku. Jacinta cítila veliký odpor ke každému jídlu. Matka ji prosila aby vypila aspoň hlt mléka, ale malá kroutila hlavou. Tu ji řekla Lucie vyčítavě: „Tak posloucháš maminku! Proč nepřineseš Spasiteli tuto oběť?“ — „Nemyslíla jsem na to,“ odvětila Jacinta plačky, zavolala matku a slíbila jí, že vypije tolik mléka a sní tolik polévky, kolik si bude přát. Za několik dní prohlásila Lucii: „Nevíš co mně to stojí, ale přijmu všechno z lásky k Pánu Ježíši a Marii.“

Když se jí Lucie tázala, jak se jí daří, pravila: „Víš, že se již neuzdravím. Mám veliké bolesti na prsou. Ale neříkej to nikomu, chci přinést oběť za obrácení hříšníků.“ Nemoc se u obou dětí zdánlivě zlepšila a proto směly vstát z lůžka.

František nebyl v přinášení obětí méně horlivý než jeho živá sestřička, která musila hned všechno vyprávěti. Trpěl tise, vzal vše, co mu matka přinesla, a Lucie, ač dávala dobrý pozor, nemohla nikdy vyzkoumati, co má nejraději. Jednoho dne dal jí provaz, který nosil půl druhu roku, a pravil: „Odnes jej, než jej maminka uvidí, už jej nemohu nositi.“ Skoro současně odevzdala také Jacinta Lucii svůj provaz se slovy: „Ale až mi bude lépe, vrátíš mi jej.“ Tento provaz měl tři uzly a byl potřísněn krví. Škoda, že je Lucie oba spálila, dnes by byly vzácným důkazem, jak statečně dovedly děti přináseti oběti!

František využíval dlouhých hodin osamocení k modlitbě. Když se ho tázali, co dělá, místo odpovědi zdvihl ruku, v níž měl růženec. Co ho v nemoci nejvíc trápilo, bylo pomýšlení, že se nemůže pomodlit celý růženec, ba někdy ani polovici, protože byl na to příliš slabý. Matka ho těšila tím, že mu radila, aby slova nevyslovoval ústy, nýbrž jen v myšlenkách. Matka Boží že i tak jistě přijme jeho modlitbu. Když počasi dovolovalo, dovlekly se obě děti až na dolinu, aby spatřily místo, které jim bylo tak drahé.

Rodiče zkoušeli všechny prostředky, aby zabránili záhadnému odumírání obou dětí, leč marně. Františkova kmotřenka učinila slib, že obětuje Panně Marii tolik zrna, kolik hoch váží. Ten ale řekl odmítavě, že její oběť je zbytečná, protože se již neuzdraví.

Koncem února 1919 musel František opět ulehnouti. Jacinta, která, ačkoliv také slabá a churavá, byla přece ještě stále čilá, byla mu věrnou společníci. Jednoho dne snažně prosili, aby přišla Lucie: „Jen si pomysli, Matka Boží se nám zjevila a řekla, že brzy přijde a odvede Františka do nebe. Mne se tázala, chci-li svými oběťmi obrátiti ještě více hříšníků, a já jsem řekla, že ano. Tu mi oznámila, že přijdu do nemocnice, kde budu musiti mnoho trpěti za obrácení hříšníků a na usmíření Pána Boha. Tázala jsem se, půjdeš-li ty se mnou, a ona řekla, že ne. To mne velice bolí. Pravila, že maminka mě doprovodí, pak ale že zůstanu sama.“ Pak se na chvíli zamyslíla a pak prohodila: „Kdybys tak přece šla se mnou! Kdo ví, není-li v nemocnici tma, takže tam

není viděti a já tam musím zůstat sama a trpěti. Ale to nic nedělá. *Vytrpím všechno z lásky k Pánu Ježíši*, za obrácení hříšníků, na smír za hříchy proti Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, a za Svatého Otce.

Přišlo jaro, avšak stav Františkův se očividně zhoršoval. Sděлил Lucii, že to s ním už dlouho nebude trvati. Sestřenka ho napomínala, aby se v nebi nezapomněl modliti za obrácení hříšníků a také za Svatého Otce. František slíbil, ale myslil, že by bylo lépe pověřit tímto úkolem Jacintu, on že se bojí, aby na všechno nezapomněl, až uvidí Pána Ježíše.

Na počátku dubna šlo to s ním rychle ke konci. Šli pro pana faráře, protože chlapec nebyl ještě ani u prvního sv. přijímání. František prožíval pravou smrtelnou úzkost, že mu již nepodají Spasitele, protože prý není dost připraven. Aspoň vyzpovídati se chtěl. Jednoho rána poslal pro Lucii a když byli sami, tázal se jí, nevzpomíná-li si na nějaký hřích, kterého by se byl dopustil. Aby prý se na to zeptala také Jacinty. I při své chabé náboženské výchově byl František velmi svědomitý. Nikdy by nebyl dopustil, aby se ovce pásly na cizím poli nebo nějakou jinou škodu udělaly. Jeho otázka byla tedy novým důkazem jemnosti jeho svědomí. Sestřenice mu odpověděla, že několikrát neposlechl maminku: „Když přišli návštěvníci a ona tě volala, utekl jsi nebo jsi se skryl.“ „To je pravda,“ řekl František upřímně, „a co řekla Jacinta?“ „Ještě před tím, než se nám Madonna zjevila, ukradl jsi tatínkovi peníze, aby sis koupil foukací harmoniku, a když se jednou bili

kluci z Aljustrel a házeli po sobě kamením, hodil jsi také několikrát.“ František byl pro „množství a velikost“ svých hříchů velice zkroušený a pravil: „Kdo ví, není-li Pán Ježíš tak smutný pro mé hříchy! Už bych se jich nikdy nedopustil, i kdybych musil proto zemřít. Pros i ty, aby mi dobrý Pán Bůh odpustil!“

Lucie ho těšila: „Už ti odpustil, věř mi, vždyť jinak by ti před několika dny Madonna neřekla, že tě odvede do nebe. Teď jdu na mši sv. a budu se za tebe modliti.“ „Slyš, Lucie,“ volal úpěnlivě, „řekni panu faráři, ať mi přinese „skrytého Spasitele.“ O jak je to strašné, že ho již nemohu navštěvovati. Vyříd mu mnoho pozdravů ode mne!“ Lucie slíbila, že splní všechna jeho přání. První otázka po návratu byla: „Poprosila jsi pana faráře, aby mi přinesl sv. přijímání?“ „Ano, přinese ti je.“ „O jak ti děkuji! V nebi se budu za tebe modliti.“

Večer ho zastihla Lucie zářícího radostí. Vyzpovídal se a pan farář slíbil, že mu zítra přinese první sv. přijímání. Na smrt nemocné dítě chtělo zůstat lačné za každou cenu, chtělo kleknouti nebo aspoň se posadit a opět a opět chtělo vyznávat své hříchy. To všechno bylo mu však zakázáno, protože byl úplně vyčerpan.

Podle výpovědi pana faráře při kanonickém procesu vykonal František své první a poslední sv. přijímání při plném vědomí a s dojemnou zbožností. Božský přítel dítek naplnil jeho čistou duši přemírou radosti. Sotvaže s maminkou osaměl, tázal se, kdy smí zase přijmouti Spasitele, a pravil Jacintě, záře radostí: „Dnes jsem mnohem šťastnější než ty, poněvadž mám „skrytého Spasitele“ ve svém srdci.“

Když přišla kmotřička, prosil ji pokorně o odpuštění za mrzutosti, které jí snad někdy způsobil. Lucie a Jacinta byly u něho skoro celý den. Prosil je, aby se místo něho modlily růženec, on že již nemůže. „Teď jdu do nebe; tam budu prositi Ježíše a Madonnu, aby pro vás brzy přišli.“

Těžké bylo loučení: „Františku, pozdravujeme tě naposledy. Když přijdeš dnes v noci do nebe, nezapomeň na nás!“

„Ne, jistě na vás nezapomenu!“

„Pozdravuj ode mne Spasitele a Matku Boží a řekni jim, že chci všechno trpěti, co na mně budou žádati,“ pravila Jacinta.

„Na shledanou v nebi!“

„V nebi,“ odpověděl hošík. Matka tlačila ke dvěřím plačící děvčata.

Ráno okolo 6 hodin pravil František: „Vidiš, maminko, u dveří to krásné světlo?“ O několik okamžiků později: „Teď již ho nevidím!“ Potom se objevil na jeho obličej krásný úsměv, vydechl a jeho nevinná dětská duše odletěla na Srdce Božského Mistra, která ve své pokoře a lásce chtěla vždycky těšiti za hříchy lidí. Bylo to 4. dubna 1919, ani ne dva roky po prvním zjevení. František neměl tedy ještě 11 roků.

Umíratí s úsměvem je výsadou vyvolenců Panny Marie.

Malá nevěsta kříže.

Jacinta nesla velice těžce ztrátu bratra. Sama sedávala tiše v koutku a když se jí tázali, nač myslí, pra-

vila: „Na Františka. Ach, jak ráda bych ho viděla!“ A v jejich očích zaleskly se slzy. Měla ho uviděti; ale až po bolestné cestě křížové. Utrpení je dvojnásob i trojnásob těžké, když o něm víme již předem. Toto devítileté dítě vědělo od Matky Boží, co na ně čeká. Proto byla statečnost Jacintina tím větší a obdivuhodnější.

Brzy po smrti Františkově onemocněla na zánět pohrudnice a byla odvezena do nemocnice do Villa Nova. (Červenec — srpen 1919). Dvakrát ji navštívila Lucie, jaká to radost! Ji svěřila, že má mnoho bolesti, ale že trpí pro Ježíše. Byla vždy veselá; nikdy nenaříkala. Protože léčení nepomáhalo, byla poslána domů s hnisající, jako dlaň velikou ranou na prsou. Trpěla často velice mnoho, skrývala však statečně bolesti před jinými. Lucii zakázala, aby mamince nic nepovídala, že již tak jak tak často pláče. „Neplač, maminko,“ těšila ji, „mně se daří dobře!“ „Bojím se, že zemřeš, jako František.“ „Když zemru, přijdu do nebe a budu se tam za tebe modlit. Nepotřebuješ tedy býti smutná.“ Když se matka tázala, zda nic nechce, poděkovala, ale sotvaže odešla ze světnice, řekla Lucii: „Mám velikou žízeň, ale nebudu pít, abych přinesla obět.“ Matka věděla, že se jí mléko protiví a přinesla jí jednou s mlékem hrozen: „Vezmi si; když nemůžeš mléko, jez aspoň hrozen!“ „Ne, maminko, vypiju mléko, hrozen odnes raději pryč!“ Matka byla spokojena a radovala se, že nemocná má lepší chut. Jacinta však řekla potom Lucii: „Ach, jak by mně ten hrozen byl chutnal! Byla to pro mne velká obět, vypítí místo toho mléko, ale chci trpěti!“

Jednou ráno našla ji Lucie úplně vyčerpanou a tázala se starostlivě; je-li jí huře. „Této noci jsem měla veliké bolesti, protože jsem chtěla Spasiteli přinést oběť tím, že jsem ležela nehybně. Nespala jsem.“ Při jiné příležitosti vyprávěla Lucii: „Dříve, když jsem byla sama, vylezla jsem z postele, klekla jsem na podlahu a modlila jsem se modlitbu andělovu. Teď už to nemohu dělat, jsem slabá.“ Lucie to vypravovala panu faráři a ten zapověděl nemocnému dítěti vylézati z postele; má prý se modlití jen ležmo v posteli. „Je však se mnou takto Spasitel spokojen?“, tázala se Lucie pochybuji. „O jistě,“ odvětila tato, „Spasitel chce, abychom poslouchali pana faráře.“ „Pak je to správné, teď již nikdy nevstanu!“

Veliký byl hlad této dětské duše po „skrytém Ježíši.“ Aby jí způsobila radost, darovala ji Lucie obrázek s kalichem a hostií. Políbila jej a zvolala: „Ach, jak krásný je „skrytý Spasitel!“ Jak ráda bych jej přijala! Je také v nebi možno jíti k sv. přijímání? Nemyslíš, Lucie? Přijímala bych ho každý den.“ Když se vrátila Lucie ode mše sv., prosila: „Sedni si hodně blízko ke mně, vždyť máš v srdci „skrytého Spasitele.“ Nevím jak, ale cítím, že je také v mém srdci, a rozumím všemu, co říká, i když ho nevidím a neslyším. Je to tak krásné býti u Spasitele!“ Když šla Lucie do kostela, volala za ní: „Pozdravuj ode mne Spasitele a vypravuj mu mnoho o mně.“ Jednou chtěla jíti s Lucií, přesto že měla bolesti. Tato ji přemlouvala, aby s ohledem na svůj stav zůstala doma, a říkala: „Vždyt dnes ani neděle není!“ „To nic nedělá,“ odpovědělo dítě, „půjdu do kostela místo hříšníků, kteří v neděli nejdou.“

Jindy darovala ji Lucie obrázek Božského Srdce. Mívala jej pod polštářem až byl úplně roztrhán. Kdykoliv jej políbila, řekla: „Libám Srdce Spasitelovo, protože to je na něm to nejkrásnější. Prála bych si také obrázek Srdce Panny Marie, pak bych měla obě Srdce pohromadě.“

Často bylo ji viděti, jak má hlavu ve dlaních. Myslíla na Spasitele a na jeho nejsvětější Matku, na války, které přijdou, na rozbořené domy a na zabité kněze. „Jak to bolí! Budu se modlití, aby se lidé obrátili, to potom nepřijdou války. Budu se modlití, aby válka nepřišla do Portugalska, a za kněze.“ Při jednom takovém rozjímání zjevila se jí opět Panna Maria a řekla ji, že půjde do Lissabonu do nemocnice a že tam zemře. Ale že se nesmí bát, ona že si sama pro ni přijde.

S pláčem objala Lucii: „Už tě neuvidím. Modli se za mne, musím zemřít sama.“ Tato myšlenka ji ustavičně trápila. Jednoho dne ji pronásledovala víc než jindy: „Už neuvidím ani maminku, ani tatínka, ani své sourozence, sama musím umřít, úplně sama.“ To byla zase ta malá Jacinta z dřívějšíka.

Lucie snažila se jí potěšiti: „Nemysli pořád na to!“

Tu se v ní opět ozvala malá, statečná nevěsta kříže: „Nechej mne na to mysliti, čím víc na to myslím, tím víc trpím. A já chci trpěti z lásky k Ježíši a za obrácení hříšníků.“

Potom dodala s dojemnou nevinností a velikou prostotou: „O Ježíši, teď můžeš obrátiti mnoho hříšníků, protože *tato oběť je velmi veliká!*“ (L. da Fonseca str. 148).

V polovici ledna 1920 přišel do Fatimy jako poutník slavný lékař. Chtěl navštívit také naše dvě poselkyně Panny Marie a zastihl Jacintu vážně nemocnou. Po důkladné prohlídce učinil rodičům návrh, aby mu svěřili dítě, že je dopraví do Lissabonu a tam že je bude operovati. Co nebeská Královna předpověděla, splnilo se. Rodiče svolili s radostí, protože doufali, že operace dítě přece zachrání. Podle Luciiny výpovědi bylo její loučení s Jacintou srdcervoucí. Obě věděly, že se na světě již neuvidí. Plačíc objímala Lucie sestřenku. Poslední slova byla dojemnou poslední vůlí tohoto omilostněného dítěte: „Modli se za mne mnoho, než se dostanu do nebe. Tam se potom budu modlití za tebe. Neříkej nikomu tajemství, raději se nechej zabít! Miluj Spasitele vroucně, také Neposkrvněné Srdce Panny Marie a přinášej mnoho obětí za obrácení hříšníků! S Bohem Lucie, s Bohem! V nebi se za tebe budu modlití.“

V Lissaboně byla ubytována v sirotčinci, kde musila čekat, až bude pro operaci vhodná doba. Přijata byla srdečně, protože představená ihned poznala, jaký poklad jí nebeská Matka svěřila. V této šlechetné paní našla Jacinta náhradu za Lucii a za otcovský dům a věnovala jí plnou důvěru. I při svých velikých bolestech cítila se v tomto domě šťastnou, protože s Božským přítelem dítěte bydlila pod jednou střechou a denně Ho mohla přijímat. Vícekrát zjevila se jí také růžencová Královna a dítě to vypravovalo své „matičce,“ jak představenou nazývalo, jako by to bylo něco docela obyčejného. Představená svědomitě zapisovala všechno,

co od Jacinty slyšela, výroky, které daleko přesahují vzdělání a věk dítěte. (L. G. da Fonseca str. 150):

„Hřích, pro který nejvíce lidí bývá zavrženo, je nečistota. Přijdou módy, které budou Boha těžce urážeti. Lidé, kteří se Bohu zasvětili, nesmějí se řídit módou. Církev nezná módy: Spasitel je vždycky stejný.“

Mluvila také o příští veliké válce, která vypukne jako trest za hříchy a která by nepřišla, kdyby se lidé obrátili. „Kdyby lidé věděli, co je věčnost, všechno by podnikli, aby změnili svůj život.“

Lékaři nemají osvícení shůry, jak léčit nemocné, protože se nebojí Boha. Dvěma lékařům, kteří ji prosili o modlitbu, předpověděla brzkou smrt, což se také stalo.

„Kdyby portugalská vláda nechala Církev na pokoji a dala náboženství svobodu, měla by Boží požehnání.“

Vyzývala „matičku“, aby se mnoho modlila za vládu, za kněze a řeholníky. „Kněží smějí se starat pouze o duchovní správu, musejí býti čisti, velmi čisti.“

„Neposlušnost kněží a řeholníků vůči představeným bolí Spasitele velice.“ Nabádala „matičku,“ aby prchala před luxusem a bohatstvím, za to aby milovala chudobu; má se mnoho cvičiti v lásce k bližnímu a v trpělivosti, především při lidech špatných, a má se umrtvovati.

„Šla bych ráda do kláštera, ale raději půjdu do nebe. Kdo chce jíti do kláštera, má býti velice čistý na duši i na těle.“ (Fonseca str. 151.)

Na hromnice 1920 rozloučila se Jacinta za hořkého pláče s hostinným domovem a se svou „matičkou,“ aby šla do nemocnice, kde měla sama zemřít. Dověděla se den a hodinu své smrti a jediným světlem v tom temném, smutném

domě byly ji návštěvy „mاتيčky.“ 10. února byla operována. Protože byla slabá, nebyla usnána a lékaři se spokojili jen s místním umrtvením. Na levé straně jí byla vyňata dvě žebra. Denní čištění a obvazování rány působilo jí největší bolesti, takže se nezdržela povzdechů: „Madonno, pomoz mi!“ Ale tiše ve svém srdci obětovala svá muka jako vždy Spasiteli. Její příkladná statečnost působila blahodárně na okolí. Tak trpěla celých šest dnů, každý okamžik byl pro ni kalichem bolesti, naplněným až po okraj. Tu přišla nebeská Matka a odňala jí bolesti; možná, že se její mateřské srdce nemohlo déle dívat na tak veliké bolesti svého miláčka. Tázali se Jacinty, chce-li vidět rodiče, protože se lékaři vzdali jakékoliv naděje na uzdravení. Ta, která kdysi v žaláři plakala po rodičích a která před převezněním do nemocnice se s nimi tak těžce loučila, netoužila nyní po nich, tak velice se těšila na nebe! Dne 20. února 1920 bylo jí velice špatně, prosila o kněze. O 8 hodinách večer se vyzpovídala a prosila úpěnlivě o „skrytého Spasitele.“ Avšak nikdo nevěřil v blízký konec. Teprve ráno měla dostati sv. přijímání. Ale o půl jedenácté v noci přišla v oslňující kráse růžencová Královna, tak jak ji viděla Jacinta na Cova da Iria, k posteli malé trpitelky a odnesla její andělsky čistou duši do nebeské vlasti. Tiše s nebeským klidem zemřela Jacinta, sotva desítiletá; od prvního zjevení neuplynuly ještě dva roky.

Mrtvola byla oblečena do bílých šatů od sv. přijímání, přepásaných modrou stuhou a byla vystavena v kostele. Celé město spěchalo, aby vidělo „anděla“, který ležel v rakvi s růžovým obličejem, krásný a milý. Nával byl tak veliký, že kostel musil býti úředně za-

vřen. Dne 24. února vložili dřevěnou rakev podle předpisu do rakve olověné, zapečetili a odvezli na dráhu. Vznesená šlechtická rodina si vymohla dovolení, aby byla Jacinta pochována v její rodinné hrobce ve Villa Nova. Tak se také stalo. Na rozkaz diecévního biskupa byla rakev po 15 letech (12. září 1935) v přítomnosti komise vyzdvížena a otevřena. K největšímu překvapení všech ukázal se v otvoru rakve *neporušený obličej Jacinty!* Přítomní lékaři prohlásili, že tato skutečnost se nedá přirozeně vysvětliti, protože Jacinta zemřela na hnisavou nemoc, která musila přivoditi rychlé ztrouchnivění. Kromě toho byla podle tehdejšího zvyku mrtvola postříkána vápnem a proto by mrtvola v rakvi musila býti ztellelá. (Giacinta str. 210.)

Za obrovské účasti lidu byla uzavřená rakev převezena do Fatimy a tam uložena vedle Františka. Obýčejný náhrobek z bílého mramoru zdobí obě rakevy a nápis na něm hlásá:

Zde odpočívají tělesné pozůstatky Františka a Jacinty, jimž se zjevila Matka Boží.

„Malí pastýři v šatu chudoby a pokory byli ve svých vlastních očích vždycky malí, zatím co dnes naše oči nedovedou změřiti jejich duševní velikost.“ To jsou biskupova slova z téhož pastýřského listu, který stavi Františka a Jacintu za vzor portugalské mládeži.

Sestra Maria Dolores.

Lucie je dnes jediným dosud žijícím svědkem, ano korunním svědkem zjevení ve Fatimě. Malá Jacinta

naznačila v posledních dnech svého života s podivuhodnou jasností poslání své sestřenice: „Nebude již trvati dlouho než přijdu do nebe. Ty zůstaneš zde dole na zemi, abys oznámila lidem, že si Spasitel přeje úctu Neposkvrněného Srdce Panny Marie. Když o tom budeš musít mluvit, neschovávej se! Řekni všem, že Bůh své milosti chce rozdávat rukama Mariiným, že se tedy všichni mají na ni obrátiti. Řekni jim, že Srdce Ježíšovo si přeje také úctu Srdce Mariina, že prostřednictvím tohoto Srdce mají prositi o mír. Tuto velikou milost vložil Bůh do její ruky.”

Lucie bylo děvče železně vůle bez jakékoliv jiskry strachu. Otevřeně a volně mluvila s nebeskou Paní, velela dokonce obrovským masám, které na její rozkaz klekly a se modlily.

Musila vytrpěti ze všech tří nejvíce, ale zůstala vždy stejně klidná a ani o vlas se neodklonila ve svých výpovědích. Povzbuzovala ostatní dvě děti a provázela je na cestě bolesti svou obětavou láskou a věrností. Když zemřely, musila zkusiti, že je lehčí když umíráme sami, než když sami žijeme. Často ji bylo viděti plakat na hřbitově nebo na Cova da Iria a ještě častěji ji viděli klečet pokorně mezi poutníky a modliti se nábožně růženec.

Čtyři roky uplynuly od památného dne 13. května 1917: tu zmizela také Lucie, aniž by kdo věděl, kam. Horlivý starosta obce zavolal si matku, ale dostal tentokrát správnou odpověď: „Má dcera je tam, kde chce býti a kde ji chce mítí já; co bych vám víc řekla, nevím!“ Těmito slovy musil se starosta a mnozí jiní spokojiti.

Kde byla Lucie?

Diecéšní biskup Msgr. Josef Correia z Leirie vzal všechno do své ruky. Nyní, kdy téměř všichni věřili v pravost zjevení, bylo děvče obdivováno, chváleno, slaveno, zkrátka bylo středem pozornosti. Nemohla by se proto státi ješitnou a pyšnou? Rodině nepřinesla zjevení nic než škodu a mrzutosti; pole na dolině byla pošlapána, dům ustavičně plný návštěvníků, úřady stále obtěžovaly atd. Proto usoudil biskup za lepší dítě odstraniti. Jiný důvod týkal se přímo zjevení. Ukázala-li se Matka Boží skutečně (Církev je ve svém úsudku neobyčejně opatrná a vyšetřuje dlouho, než pronese rozhodnutí) a pověřila-li děti něčím, musila se pravda probojovati sama. Tuto nutnost Lucie dobře pochopila a opsala na sebe slova Předchůdce Páně, sv. Jana: „*Ona* musí růsti, *já* pak se menšiti.“ (Jan 3, 30.) Bernardeta Soubirous, které se v Lourdech zjevila Panna Maria, řekla také o sobě rozumně: „Matka Boží mne kdysi použila, teď je čas, abych zmizela. Jsem jako koště, které se staví do kouta, když bylo upotřebeno.“

Ještě jiný důvod k odstranění Lucie spočíval ve strohé kázni Církve. Matka Církev zkouší své omilostněné děti a zkušebním kamenem je poslušnost. Biskup po Lucii nežádal málo: měla jít pryč, hodně daleko od vlasti, tam neměla nikomu říci, kdo je a odkud přichází, ani slovíčkem se nesměla zmíniti o zjeveních. Neměla se již jmenovati Lucie, ale Maria Dolores a musila zapomenouti na všechno, co bylo za ní. Ochotně řekla jedno jediné, ale těžké slovíčko: Ano.

Ještě jednou navštívila všechna milá místa svého dětství, celé odpoledne seděla naposled na Cova da Iria, jí tak

milé a drahé, a vyplakala tam „všechny slzy, které měla,“ protože vnitřní hlas jí pravil, že již nikdy nespátí tato místa.

Dne 17. června 1921 kráčela Lucie v doprovodu matky a jedné sousedky do biskupského města Leirie a tam po bolestném rozloučení vsedla do vlaku, který ji donesl do seвероportugalského města Oporto. V ústavě ji přijala představená tak, jak bývá přijato selské děvče, které vnutí biskup.

Nyní žila pasačka ve velikém, nepřívětivém domě. Chovanky se jí vysmívaly, protože její vědomosti byly chabé a její způsoby neuhlazené. V třetím roce jejího skrytého života přišli tři kněží, aby ji vyslyšali: byla to soudní komise pro kanonický proces. (Viz další kapitoly!) Děvče, tesknící po domově, čekalo toužebně na slovíčko o Fatimě, zda přicházejí poutníci na dolinu, zda kaple je již vystavěna. Ale žádná otázka nepřešla přes její rty. Slíbila kdysi, že na všechno zapomene... Úmyslně ji nechali v nejistotě o velikolepém rozvoji poutního místa: Nástroj „pokorné dívky Páně“ měl být dále tak pokorný. Bylo pro ni přímým utrpením, že nic nevěděla o Fatimě. Řekla o sobě samé: „Trpěla jsem tiše, nesla jsem svůj kříž, leckdy jsem byla také šťastna. Byla bych zapomněla i na svůj život, nestačilo by žít pro Boha? (Moresco str. 167—168.)

V 18 letech uposlechla hlasu Božského Spasitele, který si ji vyvolil za nevěstu. Protože v Portugalsku nebylo již klášterů, byla poslána do městečka Tuy, ležícího na španělských hranicích, do noviciátu sester sv. Doroty, založených bl. Pavlou Frassinetti († 1882). Také zde nevěděl nikdo, kdo je.

Dvakrát však přece vnikla zpráva o Fatimě do její samoty. Jednou byl na chodbě pověšen obraz růžencové

Královny a její srdce radostně bušilo; jindy zase našla medailku, na jejíž jedné straně byla Matka Boží a na druhé byli vyobrazeni tři pasáči. Vzpomínka na minulost tak ji dojala, že prolévala hořké slzy.

V den jejich věčných slibů (3. října 1934) čekalo ji veliké překvapení. K slavnosti se dostavil sám diecéšní biskup, přijela maminka a příbuzní. Třináct roků mlčela jako mrtvá, nyní se měla rozluštití záhada okolo korunní svědkyně zjevení ve Fatimě. Nyní nebylo žádného nebezpečí ani pro veliké dílo samé ani pro nástroj.

V letech 1938—1940 napsala sestra Maria Dolores na rozkaz biskupa všechny své vzpomínky. Těm děkujeme za částečné zprávy o tajemství a za sdělení o životě Jacinty a Františka.

Sestra Maria Dolores, zdá se, patří k těm šťastným, kteří své vznešené povolání pojímají co nejdokonaleji. Oddána jedině a pouze Bohu celým srdcem, odpoutána od lidí žije tiše pro své domácí práce. Podle mínění představených vyznamenává se hlubokou pokorou, naprostou poslušností a nadmíru velikou láskou k Matce Boží. Říká se, že se jí růžencová Královna ještě často zjevuje a že jí dává mnoho milostí. Nesmí přijímat návštěvy, i když velmi mnozí by ji chtěli vidět a s ní mluvit, ale právě proto je tak šťastna a spokojena.

Píše:

„Toto odloučení od světa je nejlepší přítelkyní, kterou mám, je pro mne zdrojem nadpřirozeného světla. Čím víc zachovávám mlčení ve styku s tvory, tím lépe rozumím tajemstvím sv. víry.“

Stadion růžencové Královny.

Řecké slovo stadion znamená tolik co zápasíště, kde se odbývají závody a bývají korunováni vítězi. Stadion, který si nebeská Královna vybrala pro své triumfy, je veliký, přírodou vytvořený amfiteatr na dolině Iria. Z tohoto stadionu bude mocná Vítězkyně nad hříchem a peklem dobývatí svět, tak jak si dobyla Portugalsko.

Slyšeli jsme již o počátku boje, který začal únosem a vězněním dětí 13. srpna 1917. Další dějiny Fatimy, která se vyvinula v jedinečné poutní místo, jsou neobyčejně zajímavé a pro množství událostí napínavé. Tři příčiny dopomohly Fatimě k rozmachu: 1. Válečné tažení pekla; 2. zasáhnutí církevní autority a ještě více 3. nepřetržitě, ano stále stoupající působení nebe. (L. G. da Fonseca str. 145).

Slovem zjevení rozumíme skutečné objevení se osoby nebo věci před lidskýma očima, jimiž podle přirozených zákonů nemůže být viděna. Písmo sv. mluví o četných zjeveních, stejně tak církevní dějiny a životy svatých. Vynéstí rozsudek o pravosti a věrohodnosti zjevení přísluší učitelskému úřadu Církve. Zjevení patří do oboru nadpřirozena a slouží úřadům a účelům Boží prozřetelnosti a lásky.

Jak již zmíněno, podal fatimský farář z povinnosti svého úřadu zprávu svému biskupovi. Ten dal duchovenstvu moudrý rozkaz, aby k událostem zachovalo stanovisko neutrální. Dne 3. května 1922 zahájil biskup z Leirie církevní proces o zjeveních ve Fatimě, který trval 8 let. Dne 13. října 1930 byl pronesen rozsudek: 1. Zjevení ve Fatimě jsou pravá a věrohodná. 2. Úcta Pan-

ny Marie Fatimské se úředně povoluje. (P. Jindř. Wohnhaas str. 37). Třináct roků trvalo, než bylo vybojováno prvé veliké vítězství: Mezitím nedalo protivníkům mnoho práce, aby podnikali útoky, rozněcované záští a nenávistí. Aby nedosáhli svého cíle, ale právě naopak, to bylo v úřadku Božím. Ať chtějí nebo nechtějí, ať to přiznají nebo ne, stávají se nakonec všichni vykonavateli Boží vůle.

Po posledním zjevení a po velikém slunečním zázraku stala se dolina u Irie opravdu poutním místem, ačkoliv tam nebylo viděti zhora nic leč olámaný strom. Aby bylo označeno místo, posvěcené nebeskou Královnou, postavili vesničané chudoučkou bránu na způsob vítězného oblouku a pověsili na ni dvě svítilny. Zde na holé zemi klečela a modlila se každou neděli sta poutníků a třináctého každého měsíce byly tu tisíce věřících. A přicházelo jich stále víc.

Proti hluboce věřícímu lidu stála nevěrecká vláda a její náhonci. 19. srpna 1917, kdy se neočekávaně zjevila Panna Maria dětem, propuštěným z vězení, konala se ve Fatimě protestní schůze volnomyšlenkářů proti „klerikálním neplechám“. Místní pan farář mohl však prokázati svou nevinu zákazem biskupovým, a protestní schůze, které se zúčastnily i úřady, byla lidem vypískána.

Nyní se měla stát dolina zápasíštěm. Pod záštitou vrchnosti jela banda „bratří“ v autě z města Santarem do Fatimy a v noci z 22. na 23. září ukradla všechny záslibné dary, které poutníci kladli pod strom. Potom vyvrátili vítězný oblouk a chtěli vykopati i strom s kořenem, na štěstí však vytrhli strom jiný. Uvázali jej za auto a odvezli do Santaremu. Tam se potom ráno konal s ním posměšný

přívod, při němž se zpívaly nestoudné písně a ozývalo se nejedno rouhání a klení.

Současně vytáhla do boje lež v novinách. Avšak všechny pokusy odstraniti Fatimu a zjevení zvrátily se v opak. Brzy nebylo v celém Portugalsku jediného místa, kde by nevěděli o růžencové Královně a o jejích malých poslech: všichni dobře smýšlející se pevně semkli, zastávali se Fatimy a počet poutníků na Cova da Iria stoupal každým rokem. Zatím prozkoumal diecéšní biskup tak dalece zjevení, že se mohlo věřit v jejich pravost. Protože předvídal ještě větší boj, dal koupiti celou dolinu, to jest půdu v rozměru 125.000 m², tedy plochu dvakrát větší než náměstí sv. Petra v Římě. Aby množství poutníků nebylo bez bohoslužeb — farní kostel ve Fatimě zdaleka nedostačoval — povolil biskup stavbu prozatímní kaple na dolině, kde se při velkém návalu poutníků směla sloužit polní mše sv. (Od října 1921.) Současně se měla kopati cisterna pro dešťovou vodu, když tu mimo všechno očekávání vytryskl z pórovitého vápence vydatný pramen.

To všechno pozorovali protivníci s malou radostí a když se našel dobrodinec, který chtěl darovati pro kapli sochu Panny Marie, začal boj znovu. Běželi na úřad, a ten zakázal převoz sochy do Fatimy. Dům dobrodince byl dokonce stržen karabiniéry, aby socha nebyla tajně dopravena na místo. A přece vydala se na cestu! Ukryta pod všelijakým harampádím vezla se klidně na voze, taženém voly, okolo stráže, nic netušící. Dovedeme si představit jásot a radost zbožného lidu, když „Madonna“ slavila takto svůj příchod na dolinu.

Teď neměl vztek nepřátel hranic. V noci 6. března 1922 byla kaple vyhozena do vzduchu! Protože nebylo jistoty, nebudou-li se podobné svatokrádežné útoky opakovati, odnášela jistá zbožná paní každý večer sochu do svého domu a tak ji zachránila před zničením. Rozhořčení nad zničením kaple bylo všeobecné, i mezi protivníky se našli mnozí, kteří se styděli za tento hanebný čin. Za týden 13. března, konalo 10.000 věřících s fatimským panem farářem v čele smírnou pouť na dolinu. Na 13. května chystala se ještě větší smírná pobožnost, při níž doslovně celé Portugalsko bylo zastoupeno. Úřady daly sice rozkaz, aby byla zmařena „revolucionářská manifestace,“ ale dřívější klempíř nebyl již u vesla a jeho nástupce považoval za moudřejší nemichati se do toho. 60.000 poutníků zúčastnilo se této velkolepé smírné pobožnosti a u trosk kapličky sešlo se tolik peněz, že brzy byla vystavěna nová, ještě větší.

Byl nejvyšší čas, aby se vážně udělal konec „neslychanému podvodu ve Fatimě.“ Na 13. května 1923 očekávala se veliká účast na dolině a protože tato — chvála Bohu — patřila již Církvi, nemohli nepřátelé nic jiného udělati leda zakázati přístup. K tomu účelu byly okolo celé doliny rozestaveny vojenské hlídky. Lid se však nedal odstrašiti, protřhl řetězy a na konec i vojíní klečeli mezi poutníky a modlili se s nimi.

13. října 1924 pokusila se vláda naposled zabránit nenáviděnému návalu poutníků. Policie dostala rozkaz, aby zastavila všechna vozidla, která jela na dolinu, ať přepychová auta či obyčejné selské vozy. Ani z těchto protiopatření lidé si nic nedělali, vystoupili z vozů a šli na dolinu pěšky.

Téhož dne byl položen základní kámen pro špitál, který měl poskytovat přístřeší nemocným. Protože v čas poutí bývala velická poptávka po vodě, byla vystavěna nad zázračným pramenem nádrž, 2 m vysoká a 10 m v průměru. Voda se nabírá 15 kohoutky na kruhové vnější stěně. V r. 1927 byla vystavěna velická provisorní kaple pro mše sv. a pro zpovídání, a bylo zjednáno rozhlasové zařízení, sloužící společným modlitbám a udržování pořádku v čas poutí. Biskup posvětil současně křížovou cestu. Třináctý květen 1928 tvořil opět významný mezník v dějinách poutního místa: arcibiskup položil za veliké asistence duchovenstva základní kámen k mohutné růžencové basilice, která měla být dvakrát větší než největší kostel v Portugalsku. Při této památné slavnosti byla žena státního prezidenta a žena ministerského předsedy. O rok později, 13. května 1929 konala se prvá národní pouť za účasti 300.000 osob. Mezi poutníky zavládlo veliké nadšení, když se ve svatyni objevil vládní prezident Oskar Carmona. Stalo se neslýchané: vláda, která po dvacet roků nejhorším způsobem řádila proti Cirkvi a náboženství, složila zbraně. Tím bylo vybojováno druhé veliké vítězství růžencové Královny. Bylo korunováno konkordátem mezi Portugalskem a Sv. Stolicí v roce 1940.

Stadion Matky Boží byl obehnan vysokou zdí, nad hlavním vchodem zbudován veliký portál a celý prostor byl prohlášen za svatý okres. Žádný povoz, žádný žebrař nebo prodavač tam nesmí. V čas poutí slouží zdí ohraničený obvod za kostel. Veškerá vydání na stavby kryjí se až podnes dobrovolnými dary poutníků. Dva zbožné spolky pečují o duševní a tělesné potřeby poutníků. Spolek

„Služebníci Mariini“ skládá se z kněží, lékařů, a mužů, kteří obstarávají přepravu nemocných a starají se o udržování pořádku. Ošetřování nemocných je svěřeno „Služebnicím Mariiným“, které podobně jako členové mužského spolku vykonávají všechny služby zdarma.

„Hlasy z Fatimy“ přinášejí každý měsíc zprávy o svatyni a vycházejí v nákladu půl milionu výtisků. Kromě obyčejných poutí pořádá zde katolická akce exercicie, které jsou velmi navštěvovány. K dvacátému výročí prvního zjevení vyšla na rozkaz biskupa kniha, zvaná „Zlatá kniha“, do níž se zapisují rodiny, které se zavázaly modliti se denně růženec. Pouze první svazek obsahoval 23.000 podpisů a byl dne 13. května 1938 položen k nohám růžencové Královny. Toho dne splnilo Portugalsko svůj slib. Když totiž hrozilo nebezpečí, že španělská revoluce „se rozšíří i do Portugalska, zasvětila se celá země jednomyslně Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a přísahala vděčnost, úctu a věrnost, zůstane-li ušetřena revoluce, této strašlivé metly lidstva. Tento dík stal se mohutnou a dojemnou manifestací, již se zúčastnilo všech 20 biskupů portugalských se svým kardinálem primasem, 1000 kněží a půl milionu poutníků. „Zlatá kniha“, má dnes již tři svazky a více než 50.000 podpisů.

Uzdravení nemocných a útočiště hříšníků. Zázračná uzdravení a divy milosti Boží.

Třetí příčinou netušeného rozmachu Fatimy jako poutního místa bylo ustavičné, ba stále stoupající působení Božské prozřetelnosti. Nejjasněji projevuje se toto tajem-

né řízení Boží v četných zázracích. Škoda, že zprávy o fatimských zázracích jsou tak neúplné! Podle L. G. da Fonseca hlásil časopis poutního místa na 800 zázraků. Jeden z nich byl zkoumán posvátnou kongregací obřadů v Římě a byl uznán za zázrak prvního stupně. Ostatní prošly diecézním procesem a byly potvrzeny za lékařsky nevysvětlitelná uzdravení. S klidným svědomím smíme počet zázraků zvýšiti; vždyť nejsou ani zdaleka všechny zanešeny v knihách lékařů, buď že nebyly hlášeny nebo že nebyly uznány, protože chyběly nutné písemné doklady.

Podle výroku jistého očitého svědka je péče o nemocné na dolině Iria něco dojemného. „Kdyby nebylo ve Fatimě jinak nic dobrého než tato opravdu křesťanská láska k nemocným, která je tím větší a obětavější, čím opuštěnější je nemocný, již to by musilo stačiti, abychom mohli říci; Vskutku, v tom je prst Boží.“ (Prof. L. Fischer.)

Nemocní se musejí předem přihlásiti a poslou lékařské vysvědčení. Pak jsou přijati do Útulku Naši milé Paní,“ tak se nazývá špitál na dolině. Tam není třídních rozdílů. Přednost se dává jedině těžce nemocným. Opatrování a lékařské ošetření je zdarma.

Zázračná uzdravení možno dělit ve tři skupiny: uzdravení vodou ze zázračného pramene, uzdravení při požeňování s Nejsvětější svátostí, uzdravení při průvodu s milostnou sochou. Uzdravení z prvé skupiny jsou nejčetnější. Uvedeme příklady z každé skupiny.

Dne 9. března 1926 jel lékař Acacio da Silva Riveira šílenou rychlostí domů. Když vyhýbal vozu, uslyšel náhle výbuch a hned byl strašnou silou vymrštěn na ulici. Sjel gumový plášť s kola a vzdušnice praskla. Lékař myslil,

že udeřila jeho poslední hodinka, na štěstí neztratil ani na okamžik vědomí. Zjistil, že pravá noha je dvakrát zlomena, rovněž pravá ruka a pravá klíční kost. Na hlavě silně krvácel. S velikou duchapřítomností zmáčkl levou rukou žíly nad zlomenou částí nohy, aby nevykrvácel, a uvažoval, jak by se mohl zachrániti. I kdyby si amputoval nohu, zbylo by mu málo naděje při veliké ztrátě krve a při nebezpečí otravy krve, která by mohla brzy nastati, kdyby se rána znečistila špínou se silnice. V této nouzi vzýval Madonnu z Fatimy a slíbil, že k ní vykoná pouť, jestli mu pomůže.

Několik žen šlo po silnici, a ty mu poskytly první pomoc. Jedna umyla nešťastníkovi hlavu a obvázala kapesníkem. Jiná roztrhala svou zástěru na proužky a snažila se zavázat nohu, tak roztržitěnou, že jedna kost vyčnívala i přes gumový oblek. Na nosítkách zanesly ženy lékaře do jeho bytu, kde byl od kolegy provisorně obvázán. Protože si sám dával málo naděje, poslal si ještě v noci pro kněze a začal svou zpověď slovy: „Nevím, budu-li za půl hodiny ještě na živu.“ Ráno ho dopravili na kliniku. Teprve tam byly jeho rány důkladně vyčištěny a obvázány. Z tváří kolegů vyčetl lékař, že smrt je jistá, obzvláště když se objevil na noze veliký krvavý nádor o obsahu 8 až 10 decilitrů. Dal si přinést fatimskou vodu, pil ji a kropil ji obvazy. Doma se zatím modlila polekaná žena a tři nevinné děti. Bylo hned nápadné, že nemocný neměl hořečku. Po krátké době ozdravěl tak dokonale, že mezi zlomeninou a zdravou částí nohy nebylo nejmenšího rozdílu. Jako lékař mohl sám nejlépe svůj zázrak posouditi a vydal o něm veřejně zprávu a svědectví.

Následkem této zprávy udál se brzy ještě větší zázrak.

Pan Jáchym Duarte de Oliveira byl již 8 roků připoután na lůžko. Z jeho nemoci se vyvinula rakovina a všichni lékaři, mezi nimi byli také odborníci ze zahraničí, vzdali se naděje na jeho vyléčení. Ke svému neštěstí nevěřil v Boha a proto dvojnásob těžce snášel svůj kříž. U jeho lůžka směla býti jen jeho hodná žena. Ta trpěla zároveň s ním, protože znala jeho duševní stav, a vroucně se modlila k Panně Marii, útočišti hříšníků a uzdravení nemocných. Aby manžel nevěděl, přidávala do nápojů trochu zázračné vody fatimské a jednou nechala jakoby náhodou ležeti na posteli číslo „Hlasů z Fatimy.“ V něm se právě popisovalo zázračné uzdravení lékaře da Silva Riveira. Nemocný vzal časopis a četl . . . Po přečtení byl zamyšlen. 12. října 1926, v předvečer velikých poutí na dolině, modlil se zase po mnoha letech a prosil růžencovou Královnu, aby ho uzdravila, tak jak uzdravila lékaře . . . Bylo mu v tom okamžiku jako by se tělesně i duševně změnil, vstal a druhého dne šel již za svou prací, kterou po 8 let nekonal. Brzy nato vykonal s celou rodinou děkovnou pouť do Fatimy a psal lékařům o zázračném uzdravení. Ten odpověděl: „Dovedete si představit mou radost, když jsem četl váš dopis, že mé uzdravení probudilo vaši víru a že bylo podnětem, že i vy jste se utíkal k veliké Dívotvůrkyni fatimské. Psal jsem svou zprávu s úmyslem, abych také jiné nešťastné upamatoval na Pannu Marii, vypravuji o tom všem nemocným a budu o něm vždycky vyprávěti, abych se aspoň trochu odvděčil za tak velikou radost.“

Následující zázrak byl se vši přesností zkoumán kongregací obřadů v souvislosti se svatořečením portugalského mučedníka Jana de Britto S. J. a byl uznán za zázrak

prvého stupně. Papež Pius XII. podepsal dekret dne 30. června 1941. (Viz Acta Apost. Sedis 33—1941—402.)

Paní Gloria Fereira, manželka advokáta A. Malheiro, byla r. 1929 operována na žaludeční vředy. Po několika letech dostavila se u ní jaterní nemoc s velikými bolestmi, takže nemocná byla často blízka smrti. 27. února 1934 byl její stav tak vážný, že lékaři jednomyslně ještě v noci očekávali její smrt.

V listopadu téhož roku zjistilo se u ní rentgenováním silné poklesnutí ledvin a střev a ještě jiná těžká onemocnění, která ani operací nemohla býti léčena, protože by nemocná při své slabosti nebyla vydržela operativní zákrok. Lékaři mírnili její bolesti vstříkáváním omamných prostředků. V listopadu 1936 dostala chrlení krve; vážila už jen 36 a půl kg, nemohla pozvednouti hlavu, nesnášela světlo, nervové a srdeční záchvaty se množily, takže všichni očekávali blízký konec.

Také nemocná byla přesvědčena, že nebude dlouho žít, ale přála si snažně vykonati ještě pouť do Fatimy. Tam chtěla prositi Pannu Marii, aby chránila nevinnost jejich dvou dcerušek, které brzy měly osiřeti. Bála se však, že nevěrci v městě budou se posmívat růžencové Královně, vrátili se neuzdravena. Zpovědník radil k pouti a poručil jí, aby se modlila také za své uzdravení, bude-li to vůle Boží a bude-li to sloužiti k oslavě bl. mučedníka Jana de Britto.

Po dlouhé bolestné cestě ležela na smrt nemocná dne 13. května 1937 v pavilonu „Útulku Naší milé Paní“ mezi ostatními nemocnými a byla přítomná mši sv. pro nemocné. Z poslušnosti modlila se neustále za uzdravení, ale byla také ochotna zřici se této milosti

ve prospěch některého jiného nemocného a chtěla ráda dále trpět až do konce.

Když šel okolo ní průvod s milostnou sochou, stalo se něco mimořádného, co řekla nemocná jen svému zpovědníkovi. Posadila se, vztáhla k soše ruce a prosila vroucně nebeskou Matku, aby se ujala jejích dvou dětí, jejichž nevinnost klade do jejích svatých rukou. V tom okamžiku cítila, že se v ní něco uvolňuje jako pouto, které stahovalo její tělo od hlavy až k patě. Mohla se volně pohybovat. Přesvědčila se dotekem, že bolesti zmizely, ale neodvážila se věřit, že je skutečně uzdravena. Teprve když se vrátila do špitálu, řekla dcerušce: „Myslím, že bych došla sama až k autu. Ale nikomu nic neříkej.

Na zpáteční cestě byla neobyčejně veselá, jedla a pila, noc dobře prospala a ráno vstala svěží jako před mnoha roky. Potom začala pracovat po domě k úžasu všech. Byla úplně uzdravena, všechny její nemoci zmizely, sil rychle přibývalo. Jeden z lékařů, který nevěřil zázrakům, prohlásil otevřeně, že vzhledem k jejímu dřívějšímu zdravotnímu stavu by věda nikdy nebyla s to ji vyléčit, když již to bylo zázrakem, že ještě žila. Proto může prý opravdu děkovat Matce Boží.

Řadu zázraků zakončíme jedním z posledních, který byl zkoumán a uznán v diecézním procesu od 31. května až do 30. června 1942.

Uzdravenou byla tentokráte paní Assunta da Lame Palma, manželka statkáře z Tunisu v Africe. Od roku 1925 měla jaterní nemoc a žloutenku a přestála operaci slepého střeva. Po desíti letech dostala vysokou horečku, silný kašel a silné bolesti, které mohly být zmír-

něny jen omamnými prostředky. Při opětovném roentgenování objevil se v pravém plicním hrotu nádor, přirostlý k pohrudnici směrem k srdci. Bolestný byl také zánět 4. a 5. obratle. Nádor, který nemohl být opeřován, praskl jednoho dne a nastalo krvácení. Když se zdálo, že se stav nemocnélepší, utvořil se nový nádor a stav byl tak vážný, že nemocná přijala 12. ledna 1941 svátosti umírajících.

V bolestech obrátila se paní Assunta na Pannu Marii Fatimskou. Tak dlouho prosila, až jí dovolili putovat do Fatimy. Bylo by zbytečné popisovat dlouhou cestu z Afriky do Portugalska, která byla pro nemocnou pravým mučením. Když konečně byla v „Útulku Naší milé Paní“, připravovala se třídní pobožnosti na den 13. května 1941. Jen morfiové injekce dovedly mírnit její bolesti a lékař huboval, že podnikla tak dalekou cestu. Současně s mnohými jinými nemocnými přijala požehnání s Nejsvětější svátostí, kterou nesl biskup z Leirie. V tom okamžiku ucítila něco jako elektrickou jiskru, bolesti zmizely a ona vyskočila, rozpjala ruce, což již tři roky nemohla, chtěla odložit sádrový obklad a chodit. Nebylo jí to dovoleno, aby nenastala porucha. Lékaři prohlásili, že je úplně uzdravena. Když se vrátila do Tunisu, očekávalo ji veliké množství nadšeného lidu, který ji provázel do kostela, aby poděkovala Bohu za zázračné uzdravení. O rok později, 13. května 1942, bylo ji zase vidět na dolině Iria. To byla již mezi „Služebnicemi Mariinými“ a dnem i nocí konala neúnavně těžkou službu u nemocných, záříc při tom radostí. Poslední roentgenování zjistilo, že po nádoru nezbylo stopy.

Avšak Fatima není místem jen tělesných uzdravení. Společný pastýřský list portugalských biskupů z května 1942 píše o tom: „Veliké zázraky fatimské nespočívají v nápadných uzdraveních tělesných, ale v uzdraveních, spadajících do říše duše, do oné tajemné hloubky svědomí, kam žádný lékař sondou nepronikne. Nesčetní hříšníci se obracejí, lidé bez naděje, pro něž život nic neznamená, znovu povstávají, a nevěřící nalézají světlo víry. Tisíce se vracejí do lůna Církve, na niž dříve zapomněli, a modlí se dnes zase: ústa, z nichž vycházela jen slova rouhavá, chválí Boha a jeho Matku. V pravdě, žhavý proud nového života proudí v duších.

První zázrak toho druhu učinila Panna Maria na Lucii, Jacintě a Františkovi, jak jsme vypravovali. Pak následovaly tisíce jiných, o nichž by mohli mluvit jediné lékaři duší ve zpovědnících, ti však musejí mlčeti. Jen dva příklady uvedu: Bylo to 13. října 1928. Biskup z Leirie byl s žehnáním nemocných téměř hotov. Tu přiblížil se vkusně oblečený mladý muž, vrhl se na kolena a plakal jako dítě. Vrchní lékař se ho tázal, je-li nemocen. „Ano, jsem nemocen na duši, chtěl bych také požehnání,“ odpověděl se vzlykotem. Dobrý biskup jej požehnal. Mladý muž rychle povstal a pravil hlasem, topicím se v slzách: „Již dávno měl jsem sem přijít!“ „Milý příteli, nikdy není příliš pozdě,“ odpověděl lékař.

Několik zbožných paní najalo si auto, že pojedou do Fatimy. Šofér byl znám ve městě jako zuřivý nepřítel náboženství. Nyní se chlubil, že těm „růžencovým babám“ ukáže, kdo je. Ženy byly varovány, aby nesvěřovaly svůj

život tomu muži. Odpověděly, že právě šofér potřebuje jeti do Fatimy na pouť, je Panna Maria že bude chránit.

Když se blížili k poutnímu místu, divil se šofér velikému návalu poutníků. Paní jej pozvaly, aby šel do kostela; všelijak se vymlouval, ale nakonec šel přece, s kloboukem na hlavě, ruce v kapsách. pískaje si písničku. Sotvaže přišel do kaple zjevení, padl na kolena při pohledu na milostnou sochu jako bleskem zasažen, zakryl si rukama obličej a začal hlasitě plakati. „Jsem špatný, špatný člověk,“ odpověděl na otázku, co je mu. Večer téhož dne se vyzpovídal — už si ani nemohl vzpomnět, kdy se naposledy zpovídal — a na druhý den přijal s velikou zbožností sv. přijímání. Domů se vrátil jako apoštol Panny Marie Fatimské.

Největší zázrak. Jasná noc a světlý den.

Bylo to 26. května 1911. Portugalští zednáři konali za účasti francouzských „bratří“ generální schůzi, jejímž výplodem byl zákon o rozluce Církve od státu. Řečník, který navrhl znění zákona, zakončil svou řeč slovy: „Během dvou generací zničí tento zákon úplně katolicismus v Portugalsku: vždyť katolicismus je hlavní příčinou veškeré bídy, s níž musí země bojovati.“

Od té doby uplynulo třicet roků.

Je 7. dubna 1942. Milostná socha růžencové Královny z Fatimy vydala se v autě na cestu z doliny Iria do Lissabonu. Portugalská mládež koná tam kongres jako přípravu na veliké jubilejní slavnosti a za patronku si zvolila růžencovou Královnu. Stopadesát kilo-

metrů dlouhá cesta podobá se vítěznému průvodu, silnice je poseta květy, po obou stranách v hustých řadách klečí a modlí se lid. Hlavní město přijímá milostnou sochu tak, jak dosud nepřijalo žádnou královnu. Čtyři dny trůní Madonna Fatimská ve svém novém kostele a přijímá hold mládeže. A tato mládež přísahá, že zůstane katolickou tělem i duší, i kdyby měla proto obětovati zdraví a život. Je to mládež, která se zrodila za zednářské vlády, ale která vyrostla pod dozorem Matky Boží.

A to je pouze jeden příklad. Celá země se změnila. Země pastýřů a rybářů probouzí se z náboženské vlažnosti a nevědomosti k novému, jarému životu. Ve školách se opět ozývá jméno Bůh, visí tam kříže, vyučuje se náboženství. A ještě více: zednáři zmizeli z parlamentu, nevěrečtí profesori na vysokých školách byli nahrazeni muži věřícími. Země prodělala vnitřní rozmach, duchovní přerod, tak veliký a hluboký, že biskupové ve společném pastýřském listě z května 1942 napsali: „Kdo by byl před 25 lety zavřel oči a dnes je opět otevřel, nepoznal by již Portugalsko. Toto dokonale obrácení celé země je největším zázrakem růžencové Královny z Fatimy.“

Fátima bývá často nazývána „portugalskými Lourdami.“ Tato dvě veliká mariánská poutní místa mají mnoho podobností: zjevení Matky Boží, zázračný pramen, svátostné požehnání nemocných, světelné průvody, zázraky, proti nimž se nedá nic namítati. A přece jsou tato dvě místa podstatně odlišná. Lourdy jsou mezinárodní, sem putuje celý svět. Zde vládne duch modlitby a důvěry k Spasiteli a jeho Matce; zde však je také veškeré pohodlí, které vynalezla moderní doprava.

Fátima naproti tomu je až dosud národním poutním místem, její poutníci jsou z Portugalska. Jejich dětinná, pokorná vira je prosycena duchem oběti a pokání. Pouť do Fatimy vyžaduje mnoho tvrdých obětí. Na štěstí uznaly církevní úřady tento ráz poutního místa a pečuji, aby nebyl setřen.

Putujeme aspoň v duchu do Fatimy na některou velikou pouť.

Z Itálie se jede přes jižní Francii a severní Španělsko, potom středem Portugalska až k biskupskému městu Leirii. Tam se musí vystoupit a jít pěšky dobré tři hodiny. Silnice špatná, kamenitá a plná prachu. V čas poutí je zde pravé stěhování národů. Taxiky, selské vozíky, omnibusy a nákladní auta s provisorními sedadly dopravují spousty poutníků. Avšak většinou přicházejí poutníci pěšky, mnozí jdou bosi a urazili tak již pěkný kus cesty. Do Fatimy se jde k vůli modlitbě a pokání, tak si to přeje Matka Boží. Před vchodem na dolinu vidíme jako na jiných poutních místech krámky s devocionáliemi a několik primitivních „hotelů.“ Velkým portálem vejdemo do „sv. okresu.“ Široká, 150 m dlouhá silnice vede ke kruhovitě kašně u zázračného pramene. Vlevo odsud je vlastní svatyně, „kaple zjevení,“ za ní je veliký špitál „Útulek Naší milé Paní.“ Hlavní silnici přijdeme pak k veliké, nové basilice, která má býti posvěcena až po válce. Před ní se nachází provisorní kaple k zpovídání a sloužení mši sv. Poutníka vábí to však ke „kapli zjevení.“ Ta je velice malá a její stěny jsou pokryty záslibnými dary. Okolo vede krytá chodba; je to vlastně 1 metr vysoká zídka, na níž stojí

dřevěné, od kouře zčernalé sloupy, a ty nesou jednoduchou křídlicovou střechu. Vlevém rohu kaple je milostná socha růžencové Královny. Stojí právě na tom místě, kde se zjevovala Panna Maria. Je vyřezána ze dřeva, asi jeden metr vysoká, velice milá. A přece je to jen ubohý stín skutečnosti; žádný umělec nedovedl dosud vyobraziti nebeskou Královnu v její pravé kráse. S bezmeznou důvěrou patří poutníci k zázračné soše. Vždyť nepřicházejí sami, jak říká krásně biskup z Leirie. Nesou s sebou živou, hory přenášející víru, která je zúrodněna četnými oběťmi, s nimiž je spojena pouť. Víra, obět a modlitba tvoří dobrou půdu, z níž ve Fatimě vyrůstají bohaté milosti pro tělo i duši. Zde není měkkého lůžka k odpočinku po dlouhé cestě, poutníci probdí noc při modlitbě na holé zemi. Pro kněze a biskupy, ba i pro kardinála je přichystán obyčejný slamník. Také jídlo si musí přinést každý sám.

Profesor Fischer z Bamberku v knize o Fatimě popisuje pouť takto: „Slunce se ponořilo do blízkého oceánu. Od moře vál svěží vzduch a ohlašoval studenou noc. Tu a tam seděli poutníci okolo ohně (dříví si museli přinést) a ohřívali svou chudou večeři. Jiní leželi unaveni na zemi a odpočívali, možno-li tak říci. Ponejvíce však klečeli okolo „kaple zjevení“ a modlili se. Noc snášela se níž a níž. Náhle se ukázala světélka, tu jedno a tam zas jedno, brzy jich bylo na sta, potom na tisíce. Celá dolina podobala se ohnivému moři. Čím jsou světla v Lourdech a na jiných poutních místech ve srovnání s tímto mořem světél! Jasná májová noc ve Fatimě zatlačuje všechny podobné zjevy do pozadí. Svatá noc uprostřed nesvatého světa! Svíce plápolají k oslavě Matky

Boží a jejího Syna. O 10. hodinách přišel neúnavný biskup z Leirie a začal světelný průvod. Pomocí rozhlasového zařízení byly udílány rozkazy, ale pro dobře uspořádaný průvod nebylo dost místa. Avšak tisícíhlasá modlitba sv. růžence se konala ve vzorném pořádku. Mezi desátky se zpívalo. Průvod byl zakončen krátce před půlnocí společným vyznáním víry. Zpěv těchto tisíců při svitu svící byl strhující.

Přesně o půlnoci byla vystavena Velebná svátost k noční adoraci. Místním rozhlasem byla poutníkům vysvětlována tajemství sv. růžence, to nejkrásnější, co se na tomto posvěceném místě dá vysvětlovati. Až do dvou hodin trvala společná pobožnost, která byla zakončena svátostným požehnáním. Potom konala svou adoraci každá diecése zvlášť. Ostatní odpočívali kratince na tvrdé zemi.

Když se počalo rozednívat, sloužili kněží mše svaté. Poutníci obklopili oltáře a čekali trpělivě na sv. přijímání. Bylo přichystáno obrovské ciborium mající v průměru 40 cm a obsahující 25.000 hostií, kromě toho stála na oltáři ještě dvě menší ciboria, široká 26 cm a každé pojímalo 6.000 hostií. Po přijímání kněze byly hostie rozděleny do jiných menších a kněží, provázeni ministranty se svítilnami kráčeli celé hodiny řadami klečícího lidu a často ještě chybovalo sv. hostií. Někdy bylo denně rozdáno 30 až 45 tisíc sv. přijímání. Při tom se udály často dojemné scény. Když bylo jednou podáváno nemocným sv. přijímání, uchopil kněze za ruku asi čtyřicetiletý muž, v jehož obličejí byly patrné stopy po velkém utrpení. Nikdo nerozuměl, co chtěl říci; jeho hlas dusil se v slzách. Jeho zrak visel důvěrně na sv. hostii;

jistě prosil Spasitele, aby mu pomohl. Toto putování svátostného Spasitele mezi zástupy, které po něm hladově, jest jedinečnou podívanou na světě.

Poledne, doba, kdy se Panna Maria zjevovala, se na dolíně zvlášť velkolepě slaví. Slavnost zahajuje procesi s milostnou sochou. Zástupů, jindy vážných a usebraných, zmocňuje se radost a nadšení. Poutníci se řadí okolo svých praporů. Šest „Služebníků Mariiných“ nese sochu. V průvodu krácejí nejdříve skauti, za nimi jdou jednotlivé skupiny se svými prapory a ti, kteří pro nedostatek místa nemohli jít v průvodě, tvoří hustý špalír. Jakmile se socha objevila před kaplí, padají na ni se všech stran růže a květiny, které si poutníci přinesli z domova. Po dešti růží následovalo jiné, ještě dojemnější divadlo: protože se tyto tisíce a tisíce poutníků nemohly dostat až k soše a přece by chtěly pozdraviti svou Královnu, vytáhli někteří bílé kapesníky a mávali jimi na pozdrav. V okamžiku podobala se dolina moři bílých holubích křídel. Při tom se ozývalo jásavé: „Naše milá Paní fatimská, Uzdravení nemocných, Útočiště hříšníků, buď zdráva!“ Tento pozdrav z duše hluboce věřícího lidu byl tak dojemný, že mnozí plakali. I mužům stály slzy v očích, ba ani kněží a biskupové se za ně nestyděli. My lidé nemáme totiž, jak jinak bychom dali najevo své hluboké pohnutí.

Na kryté verandě špitálu leželi zatím v dlouhých řadách nemocní. Čekali toužebně na „Uzdravení nemocných“, které k nim mělo přijít v podobě milostné sochy. Když byla v jejich středu postavena, začal biskup sloužit u nedalekého oltáře mši sv. pro nemocné. Zase se všichni společně modlili vyznání víry. Tím se měla vzbudi-

ti u nemocných hluboká víra a pevná naděje. Tisíce zástupy se pak modlily hlasitě růženec za nemocné. Mezi desátky se zpívalo a při požehnání nemocných zněla dojemná vzývání Panny Marie jako v Lourdech. Na konec byly posvěceny památky z pouti a „Služebnice Mariiny“ směly nyní odnésti milostnou sochu zpět do kaple. Bouře jáсотu, která zaburácela okolo „Paní a Královny Portugalska“, byla teď ještě větší než na počátku. Žádný smrtelník nebyl dosud tak srdečně a nadšeně pozdravován jako veliká Vítězkyň na Stadionu Iria. „Kdyby se teď Panna Maria zase zjevila, nemohla být lépe přijata“, psal očitý svědek slavnosti. „Nikdy jsem netušil, že něco podobného zažiji. Pochybuji, že by se našla slova, k vyličení těchto dojmů; to musí vidět každý sám. Byl jsem několikrát v Lourdech, byl jsem v Římě při velikých slavnostech, ale musím doznati, že ani v Lourdech ani v Římě jsem nenašel to, co jsem viděl ve Fatimě — leč snad stejně mnoho poutníků.“

Ano, Portugalsko má mnoho důvodů, aby děkovalo růžencové Královně. Jako tajemné pouto spojuje tato povinnost celý národ. V rukou všech vidíme odznak této soudržnosti. Vine se okolo drsných, mozolovitých rukou pastýřů a sedláků, leskne se v něžných rukou nevinných dětí a mezi prsty mladých lidí; bledé, průhledné ruce nemocných drží se ho křečovitě jako poslední naděje, třeptá se jako drahokam v bílých, žehnajících rukou kněží a biskupů. Je to růženec, odznak růžencové Královny, který viděly děti v rukou Zjevení.

Jak nádherný je tvůj Stadion, veliká, svatá růžencová Královno z Fatimy! V jubilejní řeči 13. května 1942 řekl kardinál Patriarcha z Lissabonu: „Fatima nezjevila ještě

Portugalsku a světu své poslední tajemství, ale myslím, že nepřeháním, když tvrdím, že všechno, co vykonala růžencová Královna pro Portugalsko, je počátkem a zárukou toho, co vykoná pro celý svět."

Dne 13. května 1946 byla socha Panny Marie Fatimské slavně korunována.

Úcta Madonny Fatimské začala si již dobývat světa. Dnes je uctívána v Belgii, Holandsku, Německu, Švýcarsku, Itálii a v Maďarsku: v Polsku konal se k její počtě r. 1937 kongres s 30 až 40 tisíci Ukrajinců. Hojně uctívána je v portugalských koloniích v Africe a ve východní Asii, také v Číně, Japonsku, v Brazílii a ve Spoj. Státech. Její jméno proniklo až do daleké Oceánie, na Nový Zéland a na Havajské ostrovy. Je to také důkazem, že Portugalsko je stále mateřskou zemí misionářů. Úcta Panny Marie Fatimské zapustila kořeny i u nás.

Poselství z Fatimy.

„Když je nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší. "Pravdivost tohoto přísloví dokazují také dějiny zjevení ve Fatimě.

Skončila světová válka, jakou dosud lidstvo nezažilo. V této těžké době zaslavil papež Pius XII. dne 31. října 1942 celé lidstvo Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Na svátek Neposkvrněného početí opakoval zasvěcení slavnostním způsobem. Víc než 50.000 lidí naplnilo tehdy basiliku sv. Petra. Mezi přítomnými bylo nápadně mnoho vojáků. Jasně a pevně zněl hlas Sv. Otce, když předříkával zaslavnou modlitbu, kterou sám složil. Rozhlas nesl toto zasvěcení do celého světa. Současně konalo se zasvě-

cení téměř ve všech římských kostelích a v mnohých městech Itálie a zahraničí. Dnes není diecése, která by se nebyla zasvětila Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Tím je splněno prvé přání Matky Boží. Ta však žádá od nás ještě modlitbu a oběti.

Při každém zjevení, to jest šestkrát, vybízela děti, aby se modlily růženec za mír ve světě. Růženec je veliký dar milosti Boží. Je taková „mateřskou rukou“ Panny Marie, za níž nás chce vést svým životem, který je tak úzce spojen s životem Ježíše Krista. Ukazuje nám jej v 15 obrazech, zvaných „tajemství“, do nichž máme vniknouti a jež máme ve svém životě uskutečňovati; to je naše hlavní úloha. Uchopme se pevně této mateřské ruky-růžence, jak to činili naši otcové ve všech dobách, obzvláště když přišly zlé časy.

Na odčinění urážek žádá Matka Boží svěcení prvních sobot v měsíci podobným způsobem jako svěcení prvních pátků.

Jinou smírnou pobožností je svěcení pěti prvních sobot v měsíci (se zpovědí, sv. přijímáním, růžencem a čtvrt hodinovým rozjímáním o některém růžencovém tajemství).

Všem těm, kteří se zasvětili Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a kteří se denně modlí růženec a světí prvé soboty, přislíbila růžencová Královna mír duše a zvláštní pomoc v každé nouzi, obzvláště v hodině smrti. Když se lidstvo zasvětilo jejímu Neposkvrněnému Srdci, daruje světu mír a bude jejištěžiti, mnoho hříšníků se obrátí a bude na věky zachráněno, i Rusko se obrátí. (L. G. da Fonseca str. 261).

Vidíme-li vážné události přítomné doby a díváme-li se do budoucna, ozývá se ve všech srdcích bolestná otázka: „Kdo nás zachrání?“ Jistě ne obratnost politiků nebo

výmluvnost lidových řečníků, ani ne peníze nebo meč vojáků. Jen Bůh nás může zachránit a jistě nás zachrání, obrátíme-li se na Neposkvrněné Srdce Marie Panny. Ta oznámila ve Fatimě, že jen ona nám může pomoci, když bude za nás orodovati u milosrdného Boha. Záruku míru dala nám ve slovech: „Jednou bude mé Srdce triumfovati.“

Velkodušnou odpověď na toto poselství dáme tehdy, když budeme spolupracovati, aby její Neposkvrněné Srdce triumfovalo.

Růžencová Královno z Fatimy, oroduj za nás!

Prameny.

VINICE PÁNĚ, ročník 1935.

LUIS GONZAGA DA FONSECA. Le Meraviglie di Fatima. Prvé vydání vyšlo v Casale Monferrato r. 1932. V knize „Růžencová Královna z Fatimy“ se cituje 6. vydání, Roma, 1943.

LUIS GONZAGA DA FONSECA, Il Messaggio di Sua Santità nel Giubileo di N. Signora di Fatima e la Consacrazione del mondo all' Immacolato Cuore di Maria. Civiltà Cattolica, 6. Febbraio 1943, pag. 137—40.

LUIS GONZAGA DA FONSECA, Maria spricht zur Welt, Freiburg ve Švýcarsku 1943.

Prof. Dr. LUDVÍK FISCHER, Das portugiesische Lourdes, Bamberg 1930.

P. JINDŘ. WOHNHAAS, F. S. C. Fatima, Ellwangen 1931.

LUIGI MORESCO, La Madonna di Fatima, Milano 1942.

LUIGI MORESCO, Gli occhi che videro la Madonna, Roma 1942.

ALEXIUS MAGNIS J., La nostra Risposta al Messaggio di Fatima, Roma 1942.

Od neznámého portug. kněze: Giacinta, 2. vyd. Alba, Roma 1941.

Imprimi potest

Vranov u Brna, die 4. II. 1947

P. Leonardus Pauk, S. D. S.,
Superior provincialis

Nihil obstat

P. Andreas Maria Korvas, C. Ss. R.,
Censor ex officio

Imprimatur

Dr Franciscus Onderek
Administrator apostolicus

Čes. Těšín, die 22. Februarii 1947

Nr. 459/47

P. Jiří Pustějovský:

Růžencová Královna z Fatimy

Vydal roku 1947

Exerciční dům ve Frýdku.

Náklad 7.700 výtisků.

Cena Kčs 10.—

Tiskem knihtiskárny A. Koch, nár. správa v Odrách.

